

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Pružina na roky 2015 - 2025

Pružina

Vypracoval:
Regionálna rozvojová agentúra Púchov,
Námestie slobody 1400, 020 01 Púchov

Obsah

ÚVOD	6
Analýza realizovaných opatrení.....	8
Štruktúra dokumentu	11
1 Analytická časť.....	13
A1. Analýza vnútorného prostredia	14
1. Základná charakteristika obce	14
2. História obce a kultúrne pamiatky	15
3. Poloha, prírodné podmienky a životné prostredie.....	21
3.1 Vymedzenie územia.....	21
3.2 Geomorfologické a geologické pomery.....	21
3.3 Hydrologické pomery	22
3.4 Klimatické pomery	22
3.5 Rastlinstvo a živočíšstvo	22
3.6 Chránené územia.....	23
4. Technická infraštruktúra.....	24
4.1 Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd.....	25
4.2 Zásobovanie pitnou vodou	25
4.3 Zásobovanie elektrickou energiou	25
4.4 Zásobovanie plynom a teplom	25
4.5 Verejné osvetlenie a obecný rozhlas.....	25
4.6 Telekomunikácie.....	25
4.7 Odpadové hospodárstvo	26
5. Doprava	27
5.1 Cestná	27
5.2 Miestna	27
5.3 Hromadná.....	27
5.4 Statická	27
5.5 Železničná	27
5.6 Vodná a Letecká	27
6. Demografia	29
6.1 Vývoj počtu obyvateľov	29
6.2 Prírodný prírastok/úbytok obyvateľstva.....	29
6.3 Veková štruktúra	30
6.4 Národnostná štruktúra	31
6.5 Vzdelanostná štruktúra	32

7. Ekonomická štruktúra.....	33
7.1 Miera nezamestnanosti.....	33
7.2 Evidovaní uchádzači o zamestnanie	33
7.3 Evidencia podnikateľských a mimovládnych subjektov	34
8. Sociálna infraštruktúra	35
8.1 Domový a bytový fond	35
8.2 Školstvo.....	35
8.3 Zdravotníctvo.....	35
8.4 Sociálna starostlivosť.....	36
8.5 Spoločenský, kultúrny a športový život	36
9. Vplyv miestnej samosprávy na ekonomiku obce	41
9.1 Finančné a rozpočtové hospodárenie obce	41
A2. Analýza vonkajšieho prostredia.....	42
1. STEEP Analýza	42
A3. Zhodnotenie súčasného stavu územia	43
1. SWOT analýza	43
2. Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík.....	46
2 Strategická časť.....	47
1 Vízia obce.....	47
2. Formulácia a návrh stratégie	50
3. Výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách	51
4. Stratégia rozvoja obce na roky 2015-2025 (Prehľad).....	52
3 Programová časť.....	53
1. Opatrenia a aktivity podľa jednotlivých oblastí.....	53
2. Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.....	56
4. Realizačná časť.....	61
1. Popis úloh jednotlivých partnerov pre realizácii PHSR.....	61
2 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie PHSR	62
3 Komunikačná stratégia	63
4 Monitorovanie a hodnotenie	64
5 Finančná časť.....	66
Záver	68

Prílohy

Zoznam formulárov

Formulár č. Ú1	Zámer spracovania PHSR (s.6)
Formulár č. Ú2	Harmonogram spracovania PHSR (s.7)
Formulár č. Ú3	Metódy zapojenia verejnosti do prípravy PHSR (s.7)
Formulár č. Ú4	Zoznam členov pracovných skupín (s.8)
Formulár č. Ú5	Dohoda o partnerstve (s.8)
Formulár č. Ú6	Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR (s.10)
Formulár č. Ú7	Titulná strana dokumentu PHSR (s.11)
Formulár č. Ú8	Štruktúra dokumentu (s.12)
Formulár č. A1	Evidencia podnikateľských subjektov (s.35)
Formulár č. A2	Evidencia mimovládnych organizácií (s.35)
Formulár č. A3	STEEP Analýza (s.43)
Formulár č. A4	SWOT Analýza (s.44)
Formulár č. A5	Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík (s.47)
Formulár č. S1	Hierarchia strategických cieľov (s.51)
Formulár č. S2	Výber a popis strategických cieľov (s.52)
Formulár č. P1	Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblasti (s.54)
Formulár č. P2	Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov (s.58)
Formulár č. R1	Realizácia činnosti PHSR (s.63)
Formulár č. R2	Plán hodnotenia a monitorovania realizácie PHSR (s.66)
Formulár č. R3	Monitorovacia správa (príloha č.1 PHSR)
Formulár č. F1	Indikatívny rozpočet – sumarizácia (s.67)
Formulár č. Z1	Schválenie PHSR (s.69)

Zoznam obrázkov

Obrázok č. 1	Nákres z archeologickej obhliadky - Mesciská (s.16)
Obrázok č. 2	Pamätná tabuľa Kardoš A. (s.18)
Obrázok č. 3	Kostol sv. Žofie (s.18)
Obrázok č. 4	Zvonica drevená Briestenné (s.18)
Obrázok č. 5	Kaplnka Ružencovej Panny Márie (s.19)
Obrázok č. 6	Kaplnka Panny Márie lurdskej (s.19)
Obrázok č. 7	Kaplnka sv. Jána Nepomuckého (s.19)
Obrázok č. 8	Zvonica Chmelisko (s.20)
Obrázok č. 9	Zvonica v Priedhorí (s.18)
Obrázok č. 10	Mapa vymedzenia územia obce (s.22)
Obrázok č. 11	Salaš Pružina (s.38)
Obrázok č. 12	Dúpna Jaskyňa (s.39)
Obrázok č. 13	Jaskyňa Kortmanka (s.39)
Obrázok č. 14	Penzión pod Strážovom (s.40)
Obrázok č. 15	RZ Priedhorie (s.41)
Obrázok č. 16	RZ Podskalíe (s.41)

Zoznam grafov

Graf 1	Veková štruktúra obyvateľstva v obci za rok 2014 (s.32)
Graf 2	Národnostná štruktúra obyvateľstva v obci (s.32)
Graf 3	Vzdelanostná štruktúra (s.33)
Graf 4	Miera nezamestnanosti obyvateľstva (s.34)

Zoznam tabuliek

Tabuľka č. 1	Zoznam analyzovaných dokumentov (s.13)
Tabuľka č. 2	Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát (s.14)
Tabuľka č. 3	Základná charakteristika obce (s.15)
Tabuľka č. 4	Kultúrne pamiatky (s.17)
Tabuľka č. 5	Významné osobnosti obce (s.21)
Tabuľka č. 6	Vzdialenosti významných miest od obce (s.22)
Tabuľka č. 7	Stav technickej infraštruktúry (s.25)
Tabuľka č. 8	Vývoj počtu obyvateľov (s.30)
Tabuľka č. 9	Celkový prírastok obyvateľstva (s.30)
Tabuľka č. 10	Veková kategória obyvateľstva (s.31)
Tabuľka č. 11	Vzdelanostná štruktúra (s.33)
Tabuľka č. 12	Miera nezamestnanosti (s.34)
Tabuľka č. 13	Evidovaní uchádzači o zamestnanie (s.34)

Zoznam skratiek

TSK	Trenčiansky samosprávny kraj
ČOV	Čistička odpadových vôd
EHS	Európske hospodárske spoločenstvo
ERDF	Európsky fond regionálneho rozvoja
EÚ	Európska únia
NACE	Klasifikácia ekonomických činností
NN	Nízke napätie
NUTS	Nomenklatúrna územná štatistická jednotka
OcÚ	Obecný úrad
OZ	Obecné zastupiteľstvo
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PO	Prioritná oblasť
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
UoZ	Uchádzač o zamestnanie
ÚSES	Územný systém ekologickej stability
VÚC	Vyšší územný celok

Zoznam príloh

Príloha č. 1	Monitorovacia správa – akčný plán
---------------------	-----------------------------------

ÚVOD

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strategický strednodobý dokument, ktorý sa vypracováva na obdobie 10 rokov s dlhodobým výhľadom na 10-14 rokov. Je základným a kľúčovým dokumentom slúžiacim pre riadenie samosprávy vychádzajúci z poznania situácie a konkrétnych potrieb občanov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území. Formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie.

Obsah:

- Obsah dokumentu (podľa jednotlivých kapitol)
- Stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PHSR
- Stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia
 - Stručný popis inštitucionálneho a časového zabezpečenia spracovania PHSR (podrobnejšie zoznamy napr. partnerov, počet a obsadenie odborných poradných skupín a pod. sú uvedené v prílohách)

Formulár č. Ú1- Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHSR	
Názov dokumentu:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pružina na roky 2015-2025
Forma spracovania:	s pomocou externých odborníkov („na kľúč“)
Riadenie procesu spracovania:	Spôsob riadenia procesu spracovania Riadiaci tím: Michal Ušiak, Ing. Barbora Staňová, Ing. Beňadik Jaroslav Hospodárska pracovná skupina: Michal Ušiak, Ing. Barbora Staňová, Dolinka Stanislav, Jance Dušan, Ing. Beňadik Jaroslav Sociálna pracovná skupina: Michal Ušiak, Ing. Barbora Staňová, Mgr. Jakubech Martin, Apoleníková Oľga, Ing. Krištofík Igor Environmentálna pracovná skupina: Michal Ušiak, Ing. Barbora Staňová, Vrábel Peter, Hogaj Vladimír, Ing. Janiga Ján
Obdobie spracovania:	07.-12.2015
Financovanie spracovania:	900,00€

Formulár č. Ú2 – Harmonogram spracovania PHSR

Harmonogram spracovania PHSR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Formulár č. Ú3 – Metódy zapojenia verejnosti do prípravy PHSR

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Verejné informačné tabule	✓		
Letáky rozdávané na verejných podujatiach	✓		
Plagáty	✓		
Internetové stránky- vrátane verejných pripomienok, sociálne siete	✓	✓	✓
Vystúpenia v obecnom rozhlase	✓		
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi skupinami	✓	✓	✓
Dotazník pre širokú verejnosť	✓	✓	✓
Pracovné skupiny	✓	✓	✓

Formulár č. Ú4 – Zoznam členov pracovných skupín

Zoznam členov pracovných skupín		
Hospodárska pracovná skupina		
Meno	Funkcia v strategickom plánovaní	Funkcia v pracovnom zaradení
Ing. Barbora Staňová	Garant	Projektový manažér
Michal Ušiak	Koordinátor	Starosta obce
Dolinka Stanislav	Interný odborník	Poslanec
Jance Dušan	Interný odborník	Poslanec
Ing. Beňadik Jaroslav	Interný odborník	Poslanec
Sociálna pracovná skupina		
Ing. Barbora Staňová	Garant	Projektový manažér
Michal Ušiak	Koordinátor	Starosta obce
Mgr. Jakubech Martin	Interný odborník	Poslanec
Apoleníková Oľga	Interný odborník	Poslanec
Ing. Krištofík Igor	Interný odborník	Poslanec
Environmentálna pracovná skupina		
Ing. Barbora Staňová	Garant	Projektový manažér
Michal Ušiak	Koordinátor	Starosta obce
Vrábel Peter	Interný odborník	Poslanec
Hogaj Vladimír	Interný odborník	Poslanec
Ing. Janiga Ján	Interný odborník	Poslanec

Formulár č. Ú5 – Dohoda o partnerstve

Názov dokumentu	Dohoda o partnerstve pri príprave a realizácii PHSR Obce Pružina
Obdobie platnosti	2015-2025
Predmet dohody	Ide o spoluprácu pri spoločných projektoch, finančnú organizačnú, ako i dobrovoľné aktivity v prospech obce
Účastníci dohody	Spolky a organizácie v obci , podnikatelia, družobné a partnerské obce
Riadenie procesu	Riadiaci tím určil možných členov pracovných skupín, ako i partnerov v pripravovaných projektoch spolupráce, oslovená bola i široká verejnosť pre konkrétne návrhy projektových zámerov, pracovné skupiny a riadiaci tím bude následne monitorovať plnenie zámerov určených v PHSR.
Financovanie	Projekty uvedené v strategickej, realizačnej a programovej časti PHSR.

Analýza realizovaných opatrení

Primárnym cieľom štrukturálnej a regionálnej politiky Európskeho spoločenstva je znižovanie regionálnych rozdielov. Táto politika je založená na finančnej solidarite medzi jednotlivými regiónmi. Pomoc jednotlivým regiónom je realizovaná prostredníctvom štrukturálnych fondov a kohézneho fondu, ktoré predstavujú nástroje regionálnej politiky EÚ. V programovom období 2007-2013 finančnú podporu predstavovali:

- Európsky fond regionálneho rozvoja
- Európsky sociálny fond
- Kohézny fond

Cieľom analýzy realizovaných opatrení je vyhodnotenie predchádzajúceho programového obdobia 2007-2013. V uvedenom programovom období boli zrealizované v obci Pružina nasledovné projekty:

Formulár č. Ú 6 - Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

v tis. EUR						
č.	Názov investície - projektu (obec, okres)	Rok začatia	Cena podľa vykonávacieho projektu	Objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu		
		Rok dokončenia		Rok	Objem fin. prostriedkov	
0	1	2	3	4	5	
1	Výstavba nájomných bytov 2x19 b.j. Obec Pružina, Považská Bystrica dotácia+úver ŠFRB	2009	1 503 000,00	2009	812 990,00	
		2010		2010	72 149,00	
2	Rekonštrukcia a zateplenie ZŠ Štefana Závodníka v Pružine, Obec Pružina Eurofondy	2010	672 000,00	2010	672 000,00	
		2010				
3	Výstavba verejného vodovodu Klokočová, Obec Pružina, Environmentálny fond	2012	410 000,00	2012	70 258,00	
				2013	209 129,00	
		2014		2014	170 915,00	
4	Rozšírenie kanalizačnej siete Pružina, Environmentálny fond	2011	211 000,00	2011	211 000,00	
		2011				
5	Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia v obci Pružina, Eurofondy	2013	239 000,00	2013 - 2015	239 000,00	
		2015				
6	Rekonštrukcia a modernizácia kultúrneho domu Štefana Závodníka, vlastné prostriedky	2012	107 000,00	2012	107 000,00	
				2013		
		2013				
7	Rekonštrukcia a modernizácia miestnych komunikácií, vlastné zdroje	2010	110 000,00	2012-2013	18 296,00	
				2014	56 618,00	
		2015		2015	34 451,00	
8	Rekonštrukcia a výmena okien na MŠ, dotácia ŠR	2013	28 000,00	2013-2014	28 000,00	
		2014				

Všetky realizované projekty boli snahou o riešenie problémov, ktoré zapríčiňovali znižovanie kvality života obyvateľov. Realizácia aktivít bola uskutočnená prostredníctvom vlastných zdrojov, zdrojov EÚ, štátneho rozpočtu, podpory podnikateľských subjektov a sponzorov.

Formulár č. Ú7 – Titulná strana dokumentu PHSR

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2015-2025
Územné vymedzenie:	Pružina
Územný plán obce schválený:	Áno
PHSR schválené:	
Dátum platnosti:	
Verzia:	
Publikovaný verejne:	

Štruktúra dokumentu

Formulár č Ú8 – Štruktúra dokumentu

Osnova PHSR	
Úvod	
	<ul style="list-style-type: none">• Obsah dokumentu (podľa jednotlivých kapitol)• Stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PHSR• Stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia
Časť 1: Analytická časť	
	<ul style="list-style-type: none">• Komplexná analýza vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát (ďalej len „dátová základňa“) podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie• Analýza silných a slabých stránok územia• Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov)• Analýza vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území (zoznam)• Ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31.12 príslušného roku)• Swot analýza (súhrnná tabuľka, syntéza výsledkov)• Analýza možných rizík a hrozieb, identifikácia kritických oblastí rozvoja
Časť 2: Strategická časť	
	<ul style="list-style-type: none">• Vízia územia• Formulácia a návrh stratégie• Výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách – oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna)
Časť 3: Programová časť	
	<ul style="list-style-type: none">• Konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám• Súbor ukazovateľov výsledkov a dopadov vrátane východiskových a cieľových hodnôt
Časť 4: Realizačná časť	
	<ul style="list-style-type: none">• Popis jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR• Popis inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie• Stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým skupinám• Systém monitorovania a hodnotenia• Akčný plán na daný, rozpočtový rok s výhľadom na dva roky (x+2) – vecný a časový harmonogram realizácie

	jednotlivých opatrení a projektov
Časť 5: Finančná časť	
	<ul style="list-style-type: none">• Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR• Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít, za účasti sociálno-ekonomických partnerov, v územiach prepojených na programový rozpočet• Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov
Záver	
	<ul style="list-style-type: none">• Informácia o schválení a zverejnení PHSR
Prílohy	
	<ul style="list-style-type: none">• Príloha č. 1 – Monitorovacia správa-Akčný plán

Tabuľka č. 1 Zoznam analyzovaných dokumentov

Zoznam analyzovaných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja	2030	Národná	www.mindop.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja VÚC Trenčín na roky 2014-2020	2013 - 2023	Regionálna	www.tsk.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce	2007-2013	Miestna	www.pruzina.eu
Program odpadového hospodárstva obce	Áno	Miestna	Obecný úrad
Záverečný účet obce	2006-2015	Miestna	Obecný úrad

1 Analytická časť

Obsah:

- Komplexná analýza vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát (ďalej len „dátová základňa“) podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie.
- Ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31.12. príslušného roku)
- Analýza silných a slabých stránok územia
- Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov)
- Analýza vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území (zoznam)
- Ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov realizovaných na národnej, prípadne regionálnej úrovni k 31.12. príslušného roku)
- Analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia (posúdenie hlavných faktorov z hľadiska príležitostí a ohrození)
- Analýza väzieb územia

Tabuľka č. 2 Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát		
Oblasť dát/téma	Zdroj dát	Webová stránka
História obce	OÚ Pružina	www.pruzina.eu
Poloha a prírodné podmienky	OÚ Pružina	www.pruzina.eu
Kultúra	OÚ Pružina	www.pruzina.eu
Demografia	Štatistický úrad	www.statistics.sk
Bývanie	Štatistický úrad	www.statistics.sk
Školstvo a vzdelávanie	Štatistický úrad	www.statistics.sk
Zdravotníctvo	OÚ Pružina	www.pruzina.eu
Sociálna starostlivosť	OÚ Pružina	www.pruzina.eu
Technická infraštruktúra	Štatistický úrad	www.statistics.sk
Ekonomická situácia	Štatistický úrad	www.statistics.sk

A1. Analýza vnútorného prostredia

1. Základná charakteristika obce

Tabuľka č. 3 Základná charakteristika obce

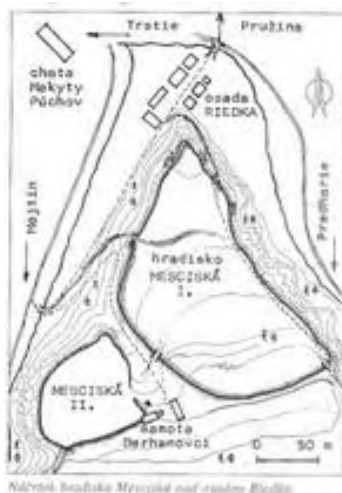
Číslo základnej územnej jednotky:	SK0226513601
Názov okresu:	Považská Bystrica
Názov kraja:	Trenčiansky kraj
Štatút obce:	Obec
PSC	018 22
Prvá písomná zmienka o obci (rok):	1272
Nadmorská výška stredu obce:	381 m.n.m
Celková výmera územia obce (km ²):	40,43
Počet obyvateľov:	2025
Hustota obyvateľstva (obyvateľ/km ²)	50,08

2. História obce a kultúrne pamiatky

Územie dnešnej obce bolo osídlené už v neolite – Dúpna jaskyňa s nálezmi Lengyelskej kultúry z mladšej doby bronzovej a z 11-12. storočia.

Koncom 90. rokov pri prieskume členov archeologického krúžku MO MS v Považskej Bystrici pod vedením Š. Meliša bolo objavené dovtedy neznáme valové opevnenie v katastri obce Pružina. Nález bol následne preverený archeológmi Dr. Moravčíkom a Dr. Pietom vykonaním terénnej obhliadky.

Obrázok č. 1 Nákres z archeologickej obhliadky - Mesciská

Obec sa spomína od roku 1272 ako Prusina, doložená je z roku 1330 ako Prusinna, Prusina, z roku 1364 ako Pruzina, maďarsky Pruzsina a nakoniec ako Barossházaa v roku 1864. Patrila panstvu Košeca, neskôr zemianskym rodinám Lieskovských, Pružinských.

V roku 1598 mala 13 píl, 2 mlyny a 46 domov, v roku 1720 mala 37 daňovníkov, z toho 24 želiarov, v roku 1784 mala 270 domov, 274 rodín a 1503 obyvateľov, v roku 1828 mala 203 domov a 1161 obyvateľov. Obyvatelia obce pracovali najmä v lesoch, poľnohospodárstve a zhotovovali prútené výrobky. Za I. ČSR tu boli 2 píly a pec na pálenie vápna.

V rokoch 1926-1927 v obci prebiehalo značné vystáhovalectvo, ľudia odchádzali najmä do Ameriky.

Počas SNP sa obec aktívne podieľala na odboji, začo bola i ocenená Pamätnou medailou SNP.

Históriu obce dotvárajú kultúrne a historické pamiatky. S históriou obce sú späté aj osobnosti ako Štefan Závodník, ktorý bol kňazom, a tiež významným slovenským národovcom a buditeľom. Založil školskú knižnicu. Jeho pričinením sa Pružina stala kultúrnym a vzdelávacím centrom (vznikol tu včelársky a ovocinársky spolok, spolok striedlivosti, divadelný ochotnícky spolok). Ďalšou známou osobnosťou pochádzajúcej z obce bol Gábor Baroš, ktorý bol buržoázny politik, národohospodár, známy ako „Železný minister Slovenska“.

Kultúrne pamiatky

V katastrálnom území obce sa nachádza viacero kultúrnych pamiatok.

Tabuľka č. 4 Kultúrne pamiatky

Kultúrna pamiatka	Popis
Kalvária a kostol Kostol sv. Žofie	Národná kultúrna pamiatka Kalvária a kostol vyhlásená v roku 1963. Zahŕňa dva pamiatkové objekty: Kostol svätej Žofie a kalváriu. Kostol v gotickom štýle pochádza z 1.polovice 14.storočia. Tvorí ho jednododová jednověžová stavba s obdĺžnikovým pôdorysom a polygonálnym uzáverom presbytéria, pristavanou sakristiou a predstavanou vežou. Zaklenutá je valenou klenbou s lunetami v pseudogotickom slohu. Už v 14.storočí na mieste terajšieho kostola vystavili bratia Melicher a Baltazar Šeffanovics kaplnku. Bola to nízka chrámová stavba v lodi s rovným stropom. Ohradili ju múrom a pri múre postavili kostnicu. V rokoch 1759-1760 dal Štefan Kostka, pružinský rodák, nitriansky kanonik a titulárny biskup traguriensky pristaviť k pôvodnej stavbe neskorobarokovú svätyňu s vežou (presbytérium) a kostol predĺžil od víťazného oblúka smerom dopredu. Na celý kostol bola nadstavaná klenba, lebo do toho času strop tvorili drevené hrady a dosky. V roku 1853 dáva Štefan Závodník kostol opraviť. Opravovaný bol aj v roku 1870. Vo výklenkoch sa nachádzajú sošky svätého Vendelína a svätého Štefana. V kostole sa nachádza socha svätej Žofie z konca 15.storočia. Okolo kostola je <i>Kalvária Sedembolestnej Panny Márie</i> (má 7 zastavení) a Kalvária Umučenia Krista (má 14 zastavení). Kalváriu postavili v roku 1863 v barokovom slohu. Má 11 kaplniek krížovej cesty. Pri kostole stojí mramorový kríž z roku 1880. Kaplnka Panny Márie lurskej pred kostolom bola vybudovaná v roku 1879 na spôsob jaskyne.
Zvonica drevená Briestenné	Národná kultúrna pamiatka vyhlásená v roku 1963. Zrubová drevená zvonica z 19.storočia. Upravovaná bola v 1.tretine 20.storočia. Je významným zvyškom svetskej zrubovej architektúry. Má štvorcový pôdorys, jednopriestorovú dispozíciu, je prízemná. Stojí pri ceste v strede osady Briestenné južne od obce
Pamätná tabuľa Kardoš A.	Národná kultúrna pamiatka vyhlásená v roku 1979. Pamätná tabuľa starostovi obce Antonovi Kardošovi /1914-1945/. Stojí v bočnej uličke v strede obce. Stojí na nej: Na tomto mieste bol dňa 3.1.1945 zastrelený pokrokovito zmýšľajúci a národne uvedomelý starosta obce Pružiny Kardoš Anton narodený 1.1.1914. Zavraždenie previedli príslušníci SS výstrelmi zo samopalů a vojenskej pištole.

Obrázok č. 2 Pamätná tabuľa Kardoš A.

Obrázok č. 3 Kostol sv. Žofie

Obrázok č. 4 Zvonica drevená Bristenné

Kaplnky v obci

Kaplnka Ružencovej Panny Márie

Stojí naľavo pri ceste smerom na Briestenné. Kaplnka Ružencovej Panny Márie. Bola postavená v roku 1877 v pseudogotickom slohu. Na priečelí je nápis „Kráľovná svätého Ruženca 1877“. Oltár tvorí obraz od J.B.Klemensa z roku 1877. Socha Piety. Vo výklenkoch sa nachádzajú sošky svätého Vendelína a svätého Štefana. Zrekonštruovaná bola v rokoch 2008-2011

Obrázok č. 5 Kaplnka Ružencovej Panny Márie

Obrázok č. 6 Kaplnka Panny Márie lurskej

Obrázok č. 7 Kaplnka sv. Jána Nepomuckého

Ďalej sa v obci nachádza kaplnka v miestnej časti Priedhorie, nad osadou Mlynište a kaplnka Božského srdca Ježišovho v dolnej časti obce.

Zvonice v obci

Okrem hore uvedenej zvonice sa v obci nachádza aj Zvonica Chmelisko, ktorá stojí pri ceste v strede osady a ďalšia sa nachádza v Priedhorí.

Obrázok č. 8 Zvonica Chmelisko

Obrázok č. 9 Zvonica v Priedhorí

Pamätné tabule v obci

Pamätná tabuľa partizánskej ošetrovne.

Pamätná tabuľa je od roku 2014 osadená na miestach, kde počas SNP stála stará píla, ktorá slúžila ako ošetrovňa partizánov. Tá bola 16.decembra 1944 vypálená Nemcami.

Pamätná tabuľa pri Jaskyni spásy.

Pamätná tabuľa je od roku 2014 osadená pri vstupe do Jaskyne pod Svrčinovcom, ktorú miestni nazývajú Jaskyňa spásy. Jaskyňa má malý vstupný otvor a je asi 20m dlhá. V tejto jaskyni v svahoch vrchu Svrčinovec /759,7m/ sa počas 2.svetovej vojny pred Nemcami skrývali obyvatelia obce. Stojí na nej: V tejto jaskyni počas 2.svetovej vojny našli útočisko židovské rodiny s deťmi, ktoré sa skrývali pred prenasledovaním nemeckými fašistami.

PRUŽINA. Pamätná tabuľa v sedle pod Sokolím.

Od roku 2014 je tu osadená pamätná tabuľa, ktorá pripomína tragické udalosti spred viac ako 70 rokov. Vtedy tu zahynuli traja mladí učitelia zo Zliechova, ktorí sa na bežkách v zime vracali z návštevy známych v Pružine.

PRUŽINA. Pamätná tabuľa Závodník Š.

Pamätná tabuľa na pobyt Štefana Závodníka. Nachádza sa na budove bývalej fary pri kostole. Stojí na nej: Tu účinkoval Štefan Závodník /1813-1885/ zaslúžilý farár, slovenský rodoľub. Jeho pamiatke venuje Spolok svätého Vojtecha 23.8.1931.

Významné osobnosti obce

Tabuľka 5 Významné osobnosti obce

Meno	V obci pôsobil	Funkcia
Štefan Závodník	1850-1885	kňaz, slovenský národovec a buditeľ
Gábor Baroš	Narodil sa v Pružine dňa 06.07.1848	buržoázny politik a národohodpodár, známy ako "Železný minister Slovenska"
Bratia Šťastní		hokejisti

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z OcÚ, 2015

3. Poloha, prírodné podmienky a životné prostredie

Obec Pružina sa nachádza na severovýchodných úpätiach najvyššieho vrchu Strážovskej vrchoviny Strážova v nadmorskej výške 377 m.n.m. Jej profil je značne horský. Najnižšie položené miesto v obci je vo výške 340 m.n.m., kostol sa nachádza v nadmorskej výške 381 m.n.m. a najvyšší bod obce je vo výške 1213,3 m.n.m.

Celý chotár obce sa rozprestiera väčšinou na strmých svahoch a vrškoch so značnou členitosťou.

Tabuľka č.6 Vzdialenosti významných miest od obce

Vzdialenosť okresného mesta	Považská Bystrica	18 km
Vzdialenosť do krajského mesta	Trenčín	46 km
Vzdialenosť do hlavného mesta	Bratislava	172 km

3.1 Vymedzenie územia

Samotná obec je tvorená 2 katastrálnymi územiaми a to Pružina a Briestenné. Chotár je ohraničený k.ú Trstie, Podskalie, Ďurďové, Čelkova Lehota, Zliechov a Mojtín a Čičmany. Súčasťou obce sú miestne časti: Priedhorie, Mlynište, Chmelisko, Podstrážie a Briestené.

Obrázok č. 10 Mapa vymedzenia územia obce

3.2 Geomorfologické a geologické pomery

Z geomorfologického hľadiska spadá záujmové územie obce k nasledovným jednotkám:

- Alpsko-himalájska sústava
- Karpatská podsústava
- Provincia Západné Karpaty
- Subprovincia Vnútorne Západné Karpaty
- Oblasť Fatransko-Tatranská
- Celok Strážovské vrchy

Z geologického hľadiska sa obec nachádza v celku Strážovských vrchoch. Strážovské vrchy sú geomorfologický celok na rozhraní západného a stredného Slovenska. Rozprestiera sa v nich časť CHKO Strážovské vrchy so vzácnou flórou a faunou. Patria k jedným z horských celkov Fatransko-tatranskej oblasti. Najvyšší vrch pohoria je Strážov s výškou 1 213 m n. m. Strážovské vrchy sú geologicky súčasťou pásma jadrových pohorí v pásme Centrálnych Západných Karpát.

Z hľadiska geologickej stavby Súľovské skaly sa viažu na paleogén pribradlovej zóny, ktorý má transgresívnu pozíciu na mezozoickom podklade. V oblasti Pružiny súvrstvie súľovských zlepcov bazálnej litofácie tvoria karbonatické zlepenice s dolomitovým a vápnito-piesčitým tmelom až strednozrnné pieskovce.

3.3 Hydrologické pomery

Po hydrologickej stránky patrí záujmové územie do základného povodia Váhu a Moravy. Váh preteká regiónom južne od obce. Dominantnou riekou v obci je rieka Pružinka.

Pružinka je vodný tok na Strednom Považí, preteká územím okresov Považská Bystrica a Púchov. Je to ľavostranný prítok Váhu s dĺžkou 17,7 km a priemerným prietokom 1,2 m³/s v ústí. Na dolnom toku (v obci Beluša) sa sprava oddeľujú dve ramená (tzv. Beluša) a zľava jedno rameno, ktoré ústi do Slatinského potoka. Pramení v Pružinskej kotline pri osade Briestenné v nadmorskej výške približne 480 m n. m. Od prameňa tečie najprv na západ, v obci Pružina sa stáča na severozápad. Po pribratí pravostranného Sverepca pokračuje k obci Beluša na západ. Pred touto obcou sa delí na dve ramená, hlavné pokračuje juhojuhozápadným smerom centrom obce až k miestu, kde sa obe ramená znovu spojujú, potom sa ohýba severozápadným smerom, podteká Nosický kanál a na krátkom úseku tečie k ústiu na juhozápad. Ostatné toky v riešenom území môžeme charakterizovať ako toky s neupraveným režimom odtokových pomerov.

3.4 Klimatické pomery

Katastrálne územia obce Pružina patrí do mierne teplej klimatickej oblasti. Mierne teplá a vlhká vrchovinová priemerná januárová teplota tu dosahuje od 3 do -6,5°C a júlová 17 - 18,5 °C. V priemere sa v roku vyskytuje 30 - 50 letných dní a 120 - 140 mrazivých dní. Ročný úhrn zrážok sa pohybuje v priemere od 700 - 850 mm/m². Snehová pokrývka trvá priemerne 60 - 80 dní a dosahuje maximum 25 - 40 cm.

3.5 Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

Kvetnaté lúky patria medzi charakteristický, aj keď umelý typ vegetáciu v oblasti s prekvapivým druhovým bohatstvom a rozmanitosťou. Typické je pre ne výskyt lúčnych, lemových a lesných druhov, ako aj druhov suchomilných, teplomilných i vlhkomilných. Mokradná vegetácia je podmienená pramennými výmokmi a početnými zosuvmi.

V máji tu kvitne zákonom chránená Kortúza Matthiolová. Najviac sa vyskytuje pri Stážovskom vodopáde. Pri vodopáde rastie jediná žltokvitnúca fialka, Fialka Dvojkvetá.

Živočíšstvo

Prírodne rôznorodé územie okresu obývajú najmä živočíchy listnatých a ihličnatých lesov. Typickými zástupcami tohto územia sú jelenia, srnčia a diviacia zver. K chráneným druhom patria Netopier vodný či Medveď hnedý. Z väčších druhov tu žije napríklad jazvec lesný (*Melesmeles*), líška hrdzavá (*Vulpesvulpes*), kuna lesná (*Martes martes*) a zajac poľný (*Lepuseuropaeus*). Lúky sú vyznačené najmä veľkou rozmanitosťou bezstavovcov. Sú jedným z veľkých európskych nálezísk viacerých ohrozených druhov motýľov.

3.6 Chránené územia

CHKO Strážovské vrchy CHKO Strážovské vrchy

Z hľadiska záujmu ochrany prírody sa územie obce nachádza v Chránenej krajinnej oblasti Strážovské vrchy. Bez špeciálnych povolení nemožno pripustiť výrobu lesov. Sú tú sprísnené podmienky ľudskej, stavebnej a technickej činnosti za účelom ochrany prírodných, prirodzených biotopov v chránenej oblasti.

Na základe záverov vyššieho stupňa príslušnej ÚPD – ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja a v zmysle spracovaného R-ÚSES okresu Považská Bystrica sa v katastrálnom území nachádza nadregionálne biocentrum (Národná prírodná rezervácia Strážov), regionálne biocentrum Malenica – Svrčinovec, nadregionálny biokoridor spájajúci regionálne biocentra Strážov – Sadecké vrchy s nadregionálnym biocentrom Vraniny zasahujúce z okresu Žilina.

NPR Strážov

Do južnej časti katastrálneho územia obce Pružina zasahuje Národná prírodná rezervácia Strážov vyhlásená v roku 1981 o celkovej výmere 419,48, ktorá zasahuje aj do kat. území Zliechov a Čičmany.

CHKO Briestenské skaly

V obci Pružina v k.ú. Briestené sa nachádza CHKO prírodná pamiatka Briestenské skaly, ktorá bola vyhlásená v roku 1992. Zaujímavým je aj prírodný výtvor „Brontosaurus“..

V k.ú. Pružina sa nachádza chránené vtáčie územie Strážovské vrchy (SKCHVU 028) s výskytom sokola sťahovavého, výra skalného a žlny sivej a čiastočne patrí do územia patrí do Územia európskeho významu Strážovské vrchy (SKUEV 0256).

V obci Pružina sa nachádzajú štátom chránené tri stromy: 2 lipy veľkolisté a jeden javor horský. Pozornosť si zaslúži aj tis rastúci pri zvoničke v miestnej časti Briestenné.

4. Technická infraštruktúra

Tabuľka č. 7 Stav technickej infraštruktúry

Infraštruktúra	Ukazovateľ	Súčasný stav	Budúci stav
Pošta	áno/nie	áno	áno
Káblková televízia	áno/nie	nie	nie
Verejný vodovod	pokrytie v %	áno 99%	áno 100%
Vlastný zdroj pitnej vody	názov/výdatnosť	PVS a.s.	PVS a.s.
Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	30%	50%
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	50%	100%
Rozvodná sieť plynu	pokrytie v %	90%	90%
Pripojenie na sieť internet	ISDN	áno	áno
Verejný internet	áno/nie	mikrovlnný	mikrovlnný
Verejný prístupový bod	áno/nie	áno	áno
Internetová kaviareň	áno/nie	áno dve	áno dve
Počet počítačov pre verejný prístup do siete internetu	počet	10	20
Pokrytie signálom Orange	%	99%	100%
Pokrytie signálom Telekom	%	99%	100%
Pokrytie signálom O ₂	%	99%	100%
Verejné studne	počet	5	5
Pramene pitnej vody	počet/výdatnosť	PVS a.s.	PVS a.s.
Priemyselná zóna-poľnohospodárska	počet firiem	1 SHR Apoleníková	1
Skládka TKO	áno/nie	nie	nie
Separovaný zber	áno/nie	áno	áno
Zberný dvor pre separovaný zber	áno/nie	áno	áno
Cintorín	počet	1	1
Dom smútku	počet	1	1

4.1 Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

Kanalizácia je v obci vybudovaná na 50%, zvyšnú časť bude potrebné dobudovať. V obci sa nachádza aj čistička odpadových vôd. Ostatné objekty sú odkanalizované buď do vlastných nepriepustných žump, prídromových ČOV, prípadne do skupinových ČOV.

4.2 Zásobovanie pitnou vodou

Obec Pružina má vybudovaný verejný vodovod. V nasledujúcom období by malo dôjsť k rozšíreniu skupinového vodovodu Považská Bystrica a Pružina – Púchov – Dubnica a prívodom zo zdroja Kameničany, pre okolité obce pravého brehu Váhu. Rodinné domy v novej IBV budú napojené na existujúci vodovod. Vodovod spravuje a zároveň majiteľom vodovodu je Považská vodárenská spoločnosť, a.s.

4.3 Zásobovanie elektrickou energiou

Zásobovanie obce elektrickou energiou v súčasnosti postačuje požiadavkám obyvateľov. Po realizácii výstavby na navrhovaných plochách je predpoklad, že sa požiadavky na zásobovanie elektrickou energiou zvýšia, navrhujeme na pripojenie na jestvujúce elektrické vedenie.

Pri výstavbe rodinných domov sa nevyklučuje pre ich potrebu využívanie slnečných kolektorov, tepelných čerpadiel ako aj iných environmentálne vhodných alternatívnych zdrojov energie.

4.4 Zásobovanie plynom a teplom

V obci je vybudovaný plynovod. Nové časti obce by mali byť na tento plynovod taktiež pripojené. Plynifikácia bola realizovaná v roku 1998-2000 podľa schváleného generelu plynifikácie obce. Na distribučnú vetvu vysokotlakového plynovodu je obec napojená prostredníctvom prípojky ukončenej regulačnou stanicou. Regulačná stanica je umiestnená v obci Dolný Lieskov. Miestne strednotlakové rozvody plynu sú zrealizované z PE potrubia s prevádzkovým tlakom.

4.5 Verejné osvetlenie a obecný rozhlas

Obec má vybudovaný verejný rozhlas i verejné osvetlenie. V budúcnosti sa počíta s ich rozšírením do nových častí obce. V obci je verejné osvetlenie výbojkové. Celkovo je asi 260 svetelných bodov. Osvetlenie je vedené po betónových stĺpoch, len ojedinele po drevených. V r. 2015 bola prevedená modernizácia VO s podporou EÚ a ŠR.

4.6 Telekomunikácie

Obec Pružina má telekomunikačné pripojenie ST – 250 a je pripojená na digitálnu ústredňu. V obci sa nachádzajú 2 verejné automaty pre obyvateľov.

Obyvatelia obce využívajú pokrytie mobilných operátorov T-mobile, O2 a Orange, ktorý pokrývajú signálom približne 99% územia. Obecný úrad je napojený na internet cez ISDN linku.

4.7 Odpadové hospodárstvo

Zber komunálneho odpadu je v obci realizovaný odberateľsky, prostredníctvom spoločnosti, ktorá vykonáva pravidelný odvoz odpadu 2 krát za mesiac. Obec Pružina tiež realizuje separáciu odpadu v kategóriách plasty, textil a elektronický odpad, tetrapaky a jedlé oleje, papier a zber kuchynského biologického odpadu. Zberné nádoby má každá domácnosť zriadené podľa vlastnej potreby. V obci sú zberné nádoby rozmiestnené v miestnej časti na Chmelisku, Briestennom, Priedhorí, pri cintoríne sú umiestnené veľkokapacitné kontajnery a pri garážach rodinných domov.

5. Doprava

5.1 Cestná

Komunikačnou osou obce Pružina je cesta III. triedy č.06150, ktorá plní súčasne funkciu zbernej komunikácie Pružinskej doliny, napája sa na cestu I/61 (Trenčín – Považská Bystrica – Bytča - Žilina) .

Cesta III. triedy má charakter vidieckeho priedahu. Na zbernú komunikáciu sa napája sieť obslužných miestnych komunikácií, z ktorých je vylúčená tranzitná doprava a tieto umožňujú priamu obsluhu objektov. Oprava výtlkov a údržba cesty je v správe Trenčianskeho samosprávneho kraja.

5.2 Miestna

Miestne komunikácie sú upravované z rozpočtu obce postupne podľa nutnosti. Obec miestne komunikácie spravuje z vlastných zdrojov. V rokoch 2014 a 2015 boli rekonštruované miestne komunikácie v hodnote 110 000 € a údržba.

5.3 Hromadná

Obyvatelia majú možnosť využiť dopravné služby SAD Trenčín niekoľkokrát za deň. Spojenie s dvoma najbližším mestom Považská Bystrica je bezproblémové. Prvý autobus odchádza z obce do mesta Považská Bystrica o 4:30 hod. Posledný autobus odchádza z obce o 21:10. Cez pracovné dni z obce odchádza približne 15 autobusov do mesta Považská Bystrica, poprípade blízkej obce Sverepec, kde je prestupná zastávka. Podobné spojenie je i opačným smerom. Uvedenú frekvenciu autobusových spojov možno považovať za primeranú.

5.4 Statická

V obci je v prevažnej miere zástavba rodinných domov. Obyvatelia parkujú vo dvoroch, alebo využívajú vlastné garáže. Pre zariadenia občianskej vybavenosti a služieb, ako aj pre bežné potreby odstavenia motorových vozidiel slúžia plochy vedľa miestnych komunikácií alebo priamo krajnice vozoviek.

5.5 Železničná

V obci sa nenachádza zastávka osobných vlakov. Najbližšia vlaková stanica sa nachádza v meste Považská Bystrica a Púchov odkiaľ premávajú osobné vlaky aj rýchliky s medzinárodnými spojeniami.

5.6 Vodná a Letecká

V okrese sa nenachádza letisko. Najbližšie letecké služby môžu obyvatelia využiť v meste Žilina, prípadne v krajskom meste Trenčín.

Vodná doprava sa na Slovensku vykonáva na riekach:

- Dunaj (172 km)
- Váh (78,8 km)
- Bodrog (7,8 km)

Na ostatných vodných plochách sa vykonáva prevažne rekreačná a technologická plavba.

Pre lodnú osobnú i nákladnú dopravu má na Slovensku zásadný význam rieka Dunaj, ktorá je najvýznamnejšou riečnou dopravnou tepnou. Spája Bratislavu, Viedeň a Budapešť, resp. Slovensko s Rakúskom a Maďarskom a vďaka kanálu Dunaj-Rýn-Mohan prepája Severné more s Čiernym morom.

6. Demografia

Pre určenie situácie v obci, úrovne jej sociálneho rozvoja, ale i samotnej kvality života v obci slúži viacero ukazovateľov medzi ktoré patrí i vývoj počtu obyvateľstva, prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva, hustota obyvateľstva a iné.

6.1 Vývoj počtu obyvateľov

Celoslovenský trend je znižovanie počtu obyvateľov, ktorý je spojený so starnutím populácie, s nižšou pôrodnosťou a vyššou úmrtnosťou.

Tabuľka č. 8 Vývoj počtu obyvateľov

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov	1934	1942	1940	1946	1965	1982	1985	1995	2025

Celkový počet obyvateľov vykazuje v sledovanom období prírastok obyvateľstva. Od roku 2006 stúpol počet obyvateľov o 91, čo svedčí o atraktivnosti obce a vytvára dobrý predpoklad pre jej ďalší rozvoj.

6.2 Prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva

Prirodzený prírastok, resp. úbytok obyvateľstva je rozdiel medzi narodenými a zomretými obyvateľmi v obci. Celoslovenský trend je spojený s vyššou mierou úmrtnosti ako pôrodnosti. Migračné saldo je rozdiel medzi počtom prisťahovaných a odsťahovaných v obci. Celkový prírastok je súčet prirodzeného prírastku a prírastku sťahovaním.

Tabuľka č. 9 Celkový prírastok obyvateľstva

Rok	Prirodzený prírastok/úbytok	Migračné saldo	Celkový prírastok
2006	9	12	21
2007	-9	17	8
2008	-2	0	-2
2009	7	-1	6
2010	-9	28	19
2011	1	13	14
2012	-1	4	3
2013	-1	11	10
2014	9	21	30

Z tabuľky uvedenej vyššie vyplýva, že v obci Pružina takmer každoročne zomrie viac obyvateľov ako sa narodí. Avšak migračné saldo je pozitívne, z čoho vyplýva, že do obce sa každoročne prisťahuje viac obyvateľov ako odsťahuje. I toto je dôvod, že obec má kladný celkový prírastok obyvateľstva.

6.3 Veková štruktúra

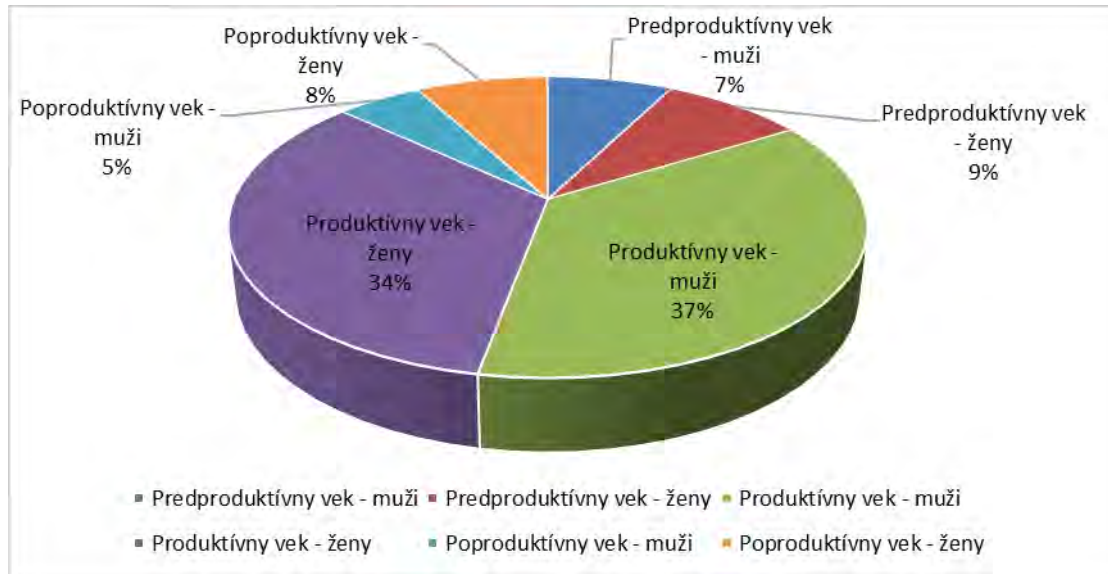
Tabuľka vekovej štruktúry obyvateľstva predstavuje rozdelenie obyvateľov do troch kategórií podľa veku. Ide o obyvateľov v predproduktívnom veku, produktívnom veku a poproduktívnom veku. Na základe tejto štatistiky možno určiť či ide o obec so staršími obyvateľmi, ktorá má nižší rozvojový potenciál, alebo o obec s mladými rodinami, kde možno očakávať nárast obyvateľstva.

Tabuľka č. 10 Veková kategória obyvateľstva

Veková kategória	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov celkom	1934	1942	1940	1946	1965	1982	1985	1995	2025
Predproduktívny vek – muži (0-14)	165	165	153	153	187	162	157	150	153
%	17,29	17,22	15,95	15,99	14,61	16,53	15,96	15,21	15,31
Predproduktívny vek – ženy (0-14)	179	174	161	162	146	167	162	164	175
%	18,26	17,68	16,41	16,38	11,43	16,67	16,18	16,25	17,05
Produktívny vek – muži (15-59)	688	660	661	662	868	728	732	738	742
%	72,11	68,89	68,93	69,17	67,81	74,29	74,39	74,85	74,27
Produktívny vek – ženy (15-54)	647	559	556	555	707	682	684	686	689
%	66,02	56,81	56,68	56,12	55,36	68,06	68,33	67,99	67,15
Poproduktívny vek – muži (60+)	101	133	145	142	225	90	95	98	104
%	10,58	13,88	15,12	14,48	17,58	9,18	9,65	9,94	10,41
Poproduktívny vek – ženy (55+)	154	251	264	272	424	153	155	159	162
%	15,71	25,51	26,91	27,50	33,20	15,27	15,48	15,76	15,78

Graf 1: Veková kategória obyvateľstva v obci za rok 2014

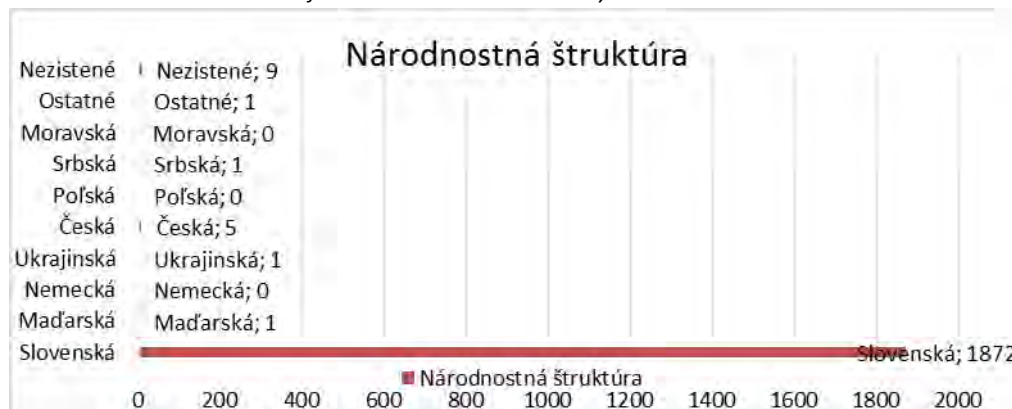

Z tabuľky a grafu vyplýva, že v obci sa nachádza najväčší podiel obyvateľov v produktívnom veku, spolu 71 %. V predproduktívnom veku je 15 % obyvateľstva a poproduktívnom veku 14% obyvateľov.

6.4 Národnostná štruktúra

Národnostná štruktúra v obci je ukazovateľom problematiky národnostných menšín, ich komunitného života a začlenenia do spoločnosti. Vzhľadom na blízkosť hraníc s Českou republikou je možné očakávať nárast českých a moravských občanov v obci.

Graf 2: Národnostná štruktúra obyvateľstva v obci

V obci má najväčší podiel slovenská národnosť, piati obyvatelia sú národnosti českej, jeden maďarskej, ukrajinskej a srbskej.

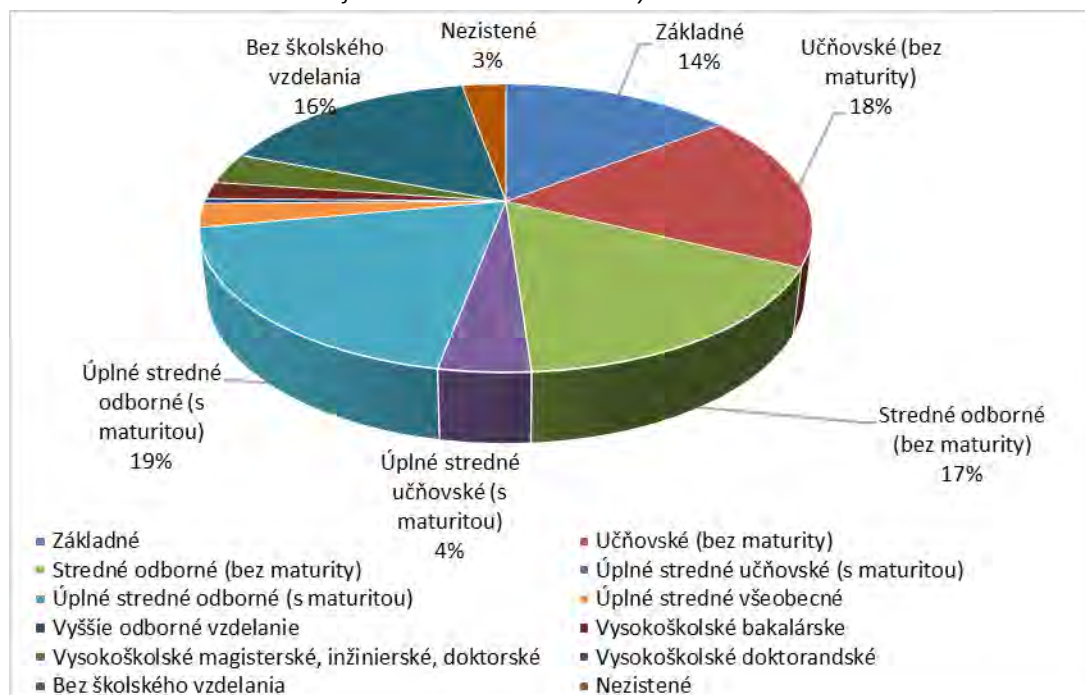
6.5 Vzdelanostná štruktúra

Vzdelanostná štruktúra predstavuje nielen úroveň vzdelania obyvateľov, ale i ich uplatnenia na trhu práce.

Tabuľka č.11 Vzdelanostná štruktúra

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Spolu
Základné	289
Učňovské (bez maturity)	352
Stredne odborne (bez maturity)	331
Úplne stredne učňovské (s maturitou)	81
Úplne stredne odborne (s maturitou)	380
Úplne stredne všeobecne	53
Vyššie	11
Vysokoškolské bakalárske	38
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	69
Vysokoškolské doktorandské	1
Ostatný bez udania školského vzdelania	55
Ostatný bez školského vzdelania	328
Súhrn	2025

Graf 3: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v obci

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce má nasledovnú štruktúru. Najväčší podiel vzdelania je učňovské bez maturity a stredné odborné bez maturity. Základné vzdelanie má 14% obyvateľov. Naopak vysokoškolské vzdelanie má 69 obyvateľov.

7. Ekonomická štruktúra

Ekonomickú štruktúru vytvárajú podnikateľské subjekty alokované v obci a ich zameranie. Podieľajú sa na tvorbe hrubého domáceho produktu, ponúkajú pracovné príležitosti a s tým súvisiace osobné dôchodky pre obyvateľstvo, prispievajú k rozvoju obce prostredníctvom miestnych daní. Sú teda hlavnou silou ekonomického rozvoja v obci. Na ekonomickom rozvoji obce sa podieľa i miestna samospráva, predovšetkým vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania, ale i priamou podnikateľskou činnosťou.

7.1 Miera nezamestnanosti

Vyjadruje pomer počtu nezamestnaných k počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva

Tabuľka č. 12 Miera nezamestnanosti

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Miera nezamestnanosti v %	4,27	5,09	9,70	9,25	8,87	8,76

Graf 4: Miera nezamestnanosti obyvateľstva

Miera nezamestnanosti bola v obci zvýšená v rokoch 2007-2009 kedy stúpila o takmer 5 % bodov. Išlo o celoslovenský prejav svetovej krízy. Od roku 2009 do roku 2012 možno sledovať znižovanie miery nezamestnanosti.

7.2 Evidovaní uchádzači o zamestnanie

Predstavuje počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva, ktorí hľadajú prácu a sú ihneď pripravení nastúpiť do zamestnania.

Tabuľka č. 13 Evidovaní uchádzači o zamestnanie

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet	64	52	62	118	113	125	122	96	90

7.3 Evidencia podnikateľských a mimovládnych subjektov

Formulár č. A 1 Evidencia podnikateľských subjektov

1 Potraviny Moravčíková –
Monika Moravčíková	17 Ľubica Kronerová
Ing. Alica Mičková
2 Autodoprava Jance - Anton Jance	18 Petermontáž - Peter Velič
3 SHR Apoleníková - Oľga Apoleníková	19 BRIPET - Ján Briestenský, Jozef Petrovič
4 Obchod s drevom - Píla Trstie - Ján Belavý	20 Stolárstvo Priedhorský –
Ján a Peter Priedhorský
5 Pohostinstvo Kopeček - Eva Šebáková	21 Ing. Igor Krištofík
6 Pizzeria pod Orechom - Ján Janiga
Kaderníctvo Lenka - Lenka Turzová	22 HANT - Anton Haviar
7 Krov-mont - Dušan Jance	23 Stolárstvo Kostka - Michal Kostka
8 DJ Trambus - Martin Kubiš	24 Penzión pod Strážovom - Vita Pružina
9 Reštaurácia Včielka - Martin Jakubec	25 VK-SOK - Viktor Kvaššay
10 Kvetý a darčeky –
Miroslava Krajčoviechová	26 Rekreačné zariadenie Priedhorie –
Ivan Krúpa
11 Ovocie-zelenina - Pavol Kardoš	27 ADOZEP - Pavol Ďuriš - Dušan Pažitný
12 Masážny salón Pohoda - Alena Belavá	28 AV Stolárstvo - Anton Valášek
13 Lekárneň Belmedika	29 Pálenica Pružina - Jozef Šebák
14 MuDr. Helena Omelková	30 Inštalatér - Stanislav Svitek
15 MuDr. Božena Ivorová	31 Ravita s.r.o.
16 Textil a kozmetika Ľubica –	

Formulár č. A 2 Evidencia mimovládnych organizácií

P. č.	Názov:
<u>1</u>	Telovýchovná jednota Strážov Pružina
<u>2</u>	Základná organizácia Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny pri SEV PONIKLEC Pružina
<u>3</u>	Spoločenstvo vlastníkov bytov Pružina č. 407

8. Sociálna infraštruktúra

8.1 Domový a bytový fond

Rozvoj bytového fondu v obci sa uskutočňuje prostredníctvom budovania nových rodinných domov. Momentálne sú v obci vybudované dve bytovky s kapacitou 38 dvoj a trojizbových bytov. Tieto byty sa realizovali s pomocou Štátneho fondu rozvoja bývania a slúžia predovšetkým pre mladých ľudí.

Obyvatelia obce podľa tradície a prieskumov majú záujem prevažne o samostatne stojace rodinné domy. Na základe tejto skutočnosti je rozvoj obce zameraný najmä na vytvorenie nových plôch pre rozvoj bývania – formou IBV.

Cieľom je teda zvýšenie predpokladaného nárastu obyvateľstva a vytvorenie priaznivých podmienok pre zvýšenie kvality bývania. Individuálna bytová výstavba sa bude realizovať prednostne v zastavanej časti obce v existujúcich prielukách, na voľných plochách a tiež formou prestavieb a nadstavieb existujúceho bytového fondu.

8.2 Školstvo

Obec Pružina má vlastnú materskú školu s kapacitou 50 detí. Materskú školu navštevujú deti aj z okolitých obcí Ďurďové a Trstie.

V obci Pružina sa nachádza Základná škola - Štefana Závodníka pre 1. a 2. stupeň. K dispozícií po vyučovaní je aj školský klub detí s 2 triedami. ZŠ Štefana Závodníka nepochybne na počet žiakov chýba telocvičňa, ktorá by slúžila aj širokej verejnosti. Projekt na výstavbu je spracovaný a obec ako zriaďovateľ sa chce uchádzať o finančné prostriedky na túto stavbu.

8.3 Zdravotníctvo

Obec Pružina má vlastné zdravotné stredisko, kde sa nachádza detská ambulancia s jedným lekárom a ambulancia pre dospelých s jedným lekárom. Tieto služby využívajú nielen obyvatelia obce Pružina, ale aj obyvatelia príľahlých obcí Ďurďové, Trstie, Dolný a Horný Lieskov a Slopná. V obci je vybudovaná aj lekáreň, ktorá slúži občanom a taktiež obyvateľom príľahlých obcí.

Najbližšia nemocnica sa nachádza v okresnom meste Považská Bystrica, ktorá je vzdialená od obce 20 km. Najbližšia pohotovosť je tiež v meste Považská Bystrica vzdialená 20 km. Rýchla záchranná služba príde do obce Pružina približne o 15 min z Považskej Bystrice.

8.4 Sociálna starostlivosť

Obec Pružina poskytuje opatrovateľskú službu, na ktorú prispievajú obyvatelia aj obecný úrad. Obecný úrad sa podieľa na mzde opatrovateliek vo výške 75%. Túto prácu vykonáva 10 opatrovateliek, ktorých pracovná doba sa pohybuje v rozmedzí od 2 do 7,5 hodín denne.

Zámerom obce je vybudovanie Domova sociálnych služieb.

8.5 Spoločenský, kultúrny a športový život

Služby a spoločenský život

V obci sú tri stolárske dielne, ktorými majiteľmi sú Anton Valášek, Michal Kostka a Miroslav Kardoš, kde je zamestnaných približne 10 ľudí.

Ďalej sa v obci nachádzajú dve autodieleny Milan Malatký a Jaroslav Čelko, ktorí to vykonávajú ako hlavnú podnikateľskú činnosť.

Salaš Pružina

Farma je situovaná v malebnom údolí Strážovských vrchov, kde iste patria pasúce sa stáda oviec so spiežovcami.

Nájdeme tu zaujímavé tiesňavy, chránené druhy rastlín a viac ako 220 objavených jaskýň napr. Kortmanka, Dúrna a množstvo skalných prírodných útvarov. K najkrajším turistickým zážitkom patrí prechod okolo Strážovských vodopádov.

Salaš sa v súčasnosti zaoberá rastlinnou výrobou, mechanizačnou výrobou, výrobou krmných zmesí pre vlastnú spotrebu, živočíšnou výrobou, ktorá pozostáva z chovu oviec, odchovu veľkonočných jatočných jahniat, produkcie ovčieho mlieka s následnou výrobou ovčieho hrudkového syra. Mlieko sa získava dojením oviec vo vlastnej dojárni. Nadojené a prefiltrované mlieko je následne spracované v malej syrárničke, ktorá je vybudovaná podľa noriem. Vyrobený ovčí hrudkový syr sa predáva vo vlastnej predajni, ktorá je súčasťou areálu farmy. Samozrejme výrobky si záujemcovia môžu zakúpiť aj v ďalších obchodoch. Predajňa je prerobená v štýle dobovej dreveničky a návratu k starým tradíciám. Nakoľko poloha pôdy je v malebnej podhorskej oblasti nepoškvrnenej prírody, na farme sa dorába kvalitné seno a taktiež trávnu senáž z TTP pre vlastnú spotrebu.

Obrázok č. 11 Salaš Pružina

Kultúra a šport

Obec Pružina má kultúrny dom Štefana Závodníka, ktorý bol v roku 2013 zrekonštruovaný. V kultúrnom dome majú svoje sídlo i klub dôchodcov, posilovňa a fitness. Kapacita je 200 ľudí. Obyvatelia minimálne 1-krát ročne majú možnosť zúčastniť sa divadelného predstavenia. Kultúrne podujatia sa konajú minimálne 3-krát ročne, zábavné podujatia 1-krát ročne. V škole sa nachádza miestna knižnica nielen pre žiakov.

V obci sa nachádza i futbalové ihrisko, ktoré využívajú predovšetkým 2 družstvá TJ Strážov Pružina a žiaci ZŠ. Na ihrisku TJ sú vybudované šatne spolu so zasadačkou, ktorá je využívaná predovšetkým pri organizovaní ďalších športových podujatí. Cyklomaratón organizuje oddiel cykloturistiky každoročne v septembri. Okrem toho je v obci aj viacúčelné ihrisko pri ZŠ a ďalšie pri penzióne.

Ďalej Dobrovoľný hasičský zbor v Pružine organizuje turnaj o pohár Štefana Závodníka - požiarnicka súťaž, ktorá sa koná tradične koncom júla.

Odbor turistiky pri TJ Strážov Pružina organizuje dva krát ročne výstup na Strážov.

Administratíva

Funguje tu samostatný obecný úrad, ktorý zastrešuje i matričný a stavebný úrad. Obecný úrad úzko spolupracuje so združeniami v obci a tým zabezpečujú primeraný sociálny a kultúrny život pre obyvateľov obce.

Cestovný ruch

Cestovný ruch je v obci rozvinutý, nakoľko obec ponúka viacero možností pre letnú, ale i zimnú dovolenku. Jej prednosť je viac. Od národných kultúrnych pamiatok v obci, cez krásnu prírodu s mnohými prírodnými úkazmi až po rozvinutú sieť služieb v cestovnom ruchu.

Pružinská Dúpna jaskyňa

Pružinská Dúpna jaskyňa sa nachádza neďaleko obce Pružina v okrese Považská Bystrica a patrí k najstarším známym jaskyniam na Slovensku. Predpokladá sa, že vznikla pred viac ako

10 miliónmi rokov v druhohorných vápencoch pôsobením podzemného vodného toku. Vchod do jaskyne sa nachádza v nadmorskej výške 590 m vo svahu Čierneho vrchu pri Priedhorí nad dolinou Rečica. Jaskyňa meria okolo 300 m a jej hlavnú časť tvorí priestranná stúpajúca chodba miestami široká 15 – 20 m s výškou až 5 m. V zadnej časti chodby, ktorá je ukončená závalom, sú mohutné kvapľové stalagmity a stalagnáty, steny jaskyne pokrývajú sintrové náteky a útvary rozličných podôb. Na niektorých miestach vidno nápisy, ktoré tam zanechali návštevníci jaskyne (niektoré sú zo začiatku minulého storočia). Asi najstarší, dnes už nečitateľný nápis je nad vchodom do jaskyne z vonkajšej strany.

Obrázok č. 12 Dúpná jaskyňa

Jaskyňa Kortmanka

Jaskyňa je prírodnou pamiatkou od roku 1955. Vznik sa pripisuje chemickému a mechanickému zvetrávaniu triasových vápencov v Strážovskom príkrove. Hĺbka tejto krasovej priepasti dosahuje 40m, leží medzi Ostrou a Hrubou Kačkou vo výške 840mm. Jej význam sa spája s antropológiou a archeológiou, nakoľko došlo k viacerým nálezom v tejto oblasti. Vyzdobená je krásnou sintrovou výzdobou. Od roku 1984 v jej útrobach sondujú jaskyniari, pretože sa predpokladá, že medzi ňou a Dúpnou, ktorá leží neďaleko, by mohol byť veľký systém jaskýň. Verejnosti nie je zatiaľ prístupná.

Obrázok č. 13 Jaskyňa Kortmanka

Penzión pod Strážovom

Pokiaľ túžite po oddychu, výbornom jedle či zábave s priateľmi, ste na správnom mieste. Penzión pod Strážovom sa nachádza v obci Pružina, v Strážovských vrchoch. Okrem ubytovania tu nájdete aj fitness centrum či Bowling Bar, ktorý ponúka možnosť oddychu pri bowlingu, biliarde či sledovaní športových podujatí na veľkom plátne. V Kolibe zase môžete ochutnať tradičné slovenské špeciality. Zárukou kvalitného jedla je kuchyňa vybavená najmodernejšou technikou z oblasti gastronómie.

Na 2. poschodí penziónu sa nachádza kongresová sála. Využitie ju predurčuje na usporadúvanie konferencií, ale aj na oslavy životných jubileí, svadiieb, stužkových a iných spoločensko-kultúrnych podujatí. Kongresová sála má vlastný obslužný bar, projekčnú techniku, automatické plátno a bezdrôtové mikrofóny. Za penziónom je vybudovaný športovo-oddychový areál.

Obrázok č. 14 Penzión pod Strážovom

Rekreačné zariadenie Priedhorie

V tichom prostredí, obklopení prírodou, ponúka ubytovanie s kapacitou 55 lôžok. K dispozícii sú priestory pre usporiadanie firemných alebo spoločenských akcií. Pobyt v rekreačnom zariadení zaručuje svojim návštevníkom nádhernú prírodu s čistým vzduchom, bohaté možnosti pešej turistiky, horskej či cestnej cykloturistiky, rovnako ako aj výborné podmienky pre horolezectvo.

Rekreačné zariadenie Priedhorie svojou polohou, vybavením a poskytovanými službami za prijateľné ceny je mimoriadne vhodné pre školy v prírode a školské výlety, detské letné tábory, športové sústredenia, firemné akcie, rodinné akcie a svadby.

Rekreačné zariadenie Priedhorie ponúka široké spektrum možnosti športového vyžitia priamo v areáli, trávenie príjemných večerov pri ohni alebo v spoločenskej miestnosti. Zabezpečí Vám dokonalú letnú či zimnú športovú prípravu v tomto rekreačnom zariadení. Okolie Priedhoria vytvára počas celého roka príjemné podmienky pre rekreačný beh či

cykloturistiku. Plánuje sa vybudovanie protipožiarnej nádrže - Priedhorie, ktorá by sa využívala v lete i v zime na športové účely.

Obrázok č. 15 RZ Priedhorie

Rekreačné zariadenie Podskalie

Rekreačné zariadenie Podskalie je umiestnené v malebnej doline pohoria Strážovské vrchy pod skalnatým masívom Podskalský Roháč. Celým areálom preteká horský potok. Rekreačné zariadenie tvorí komplex 16 budov, ktoré sú vybudované na pozemkoch o výmere viac ako 50 000 m². Celý areál je riešený ako lesopark s vyše 40 000 m² udržiavanými trávnatými plochami. Areál je vzdialený od mesta Považská Bystrica 15 km, 9 km od diaľnice D1 na trase Bratislava - Žilina.

Celková kapacita zariadenia je 250 postelí. Ubytovanie je poskytované v budovách s rôznou kapacitou (6-35 lôžok), ktoré sú novorekonštruované a vybavené novým nábytkom. Stravovanie a spoločenské vyžitie je zabezpečované v centrálnej budove s jedálňou, krbovou miestnosťou a barom, ako aj v letnej sezóne v párty stanoch. Kapacita jedálne a ostatných priestorov umožňuje realizovať akcie pre 250 osôb. Kapacita kuchyne je 1500 jedál denne.

Obrázok č. 16 RZ Podskalie

9. Vplyv miestnej samosprávy na ekonomiku obce

Na dosiahnutie cieľov v rámci rozvoja miestnej ekonomiky obce slúžia nasledovné nástroje:

- *Finančné nástroje* - daňové právomoci pozostávajúce z miestnych daní, predovšetkým dane z nehnuteľností a miestne poplatky za komunálny odpad
- *Využitie majetku* - príprava a prenájom nehnuteľností sústredené na podnikateľské aktivity

9.1 Finančné a rozpočtové hospodárenie obce

Finančné hospodárenie je riadené najmä rozpočtom obce, ktorý vyjadruje ekonomickú hospodárnosť obce. Spustením fiškálnej decentralizácie po roku 2005 boli posilnené príjmy samospráv prostredníctvom právomocí, ktoré determinovali výšku miestnych daní. Zaviedol sa systém prerozdelenia daní z príjmu fyzických osôb medzi jednotlivé obce a stali sa vlastným príjmom pre obce. Daňové príjmy predstavujú pre rozpočet processtabilné a opakovateľné zložky. Naopak nedaňové príjmy majú doplnkový charakter, ktoré vychádzajú z vlastníctva, prevodu majetku a činností obce. Posilňujúcim zdrojom rozpočtu sú transfery a granty, prevažne na investičné akcie v obci.

A2. Analýza vonkajšieho prostredia

1. STEEP Analýza

STEER analýza resp. analýza vonkajšieho prostredia zohľadňuje vplyv STEEP faktorov. Ide o faktory v oblasti sociálnej, technologickej, ekonomickej a politickej. Tieto faktory ovplyvňujú najmä miestny rozvoj. Všetky faktory sú vzájomne späté a nie je možné ich posudzovať oddelene.

Formulár č A. 3 STEEP Analýza

Sociálne prostredie	Technologické prostredie	Ekonomické prostredie	Environmentálne prostredie	Politické prostredie
Zmeny populácie- zvyšovanie počtu vysokoškolsky vzdelaných ľudí	Využívanie IKT pre komunikáciu s obyvateľstvom obce a zabezpečenie skvalitnenia verejných služieb	Využívanie doplnkových zdrojov financovania z EÚ pre spolufinancovanie projektov	Zvyšovanie environmentálneho zaťaženia	Administratívna pripravenosť SR na čerpanie finančných prostriedkov z EÚ
	Zavádzanie inovatívnych prvkov u zamestnávateľov	Nové pracovné príležitosti	Zistenie doposiaľ neobjavených environmentálnych záťaží	Komplikovaná legislatíva v oblasti verejného obstarávania
		Vyriešenie dopravného zaťaženia		
		Daňové zaťaženie		

A3. Zhodnotenie súčasného stavu územia

1. SWOT analýza

Formulár č. A4 SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Hospodárske <ul style="list-style-type: none">dostatok pracovnej sily pre priemyseldobrá dopravná dostupnosťvybudovaná sieť na rozvod elektrickej energieexistencia verejného osvetleniaexistencia verejného rozhlasuverejný vodovodvyhovujúci systém regionálnej autobusovej dopravypravidelný odvoz TKO a separovaniezhodnotenie existujúcich remesiel – ich oživenie a rozvojexistencia vhodných plôch pre budovanie oddychových častíspolupráca s podnikateľským sektorompodpora podnikateľov a vytvorenie vhodných podnikateľských podmienokčerpanie prostriedkov EÚv blízkosti obce prechádzajúca cesta diaľničného typu D1 prepájajúca severnú a juhozápadnú časť Slovenska medzinárodného významu,pokrytie signálom mobilných operátorovpostupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy	Hospodárske <ul style="list-style-type: none">nízky rozpočet obce nedovoľuje v dostatočnej miere podporovať podnikateľské aktivity obyvateľstva,nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov,vysoká finančná zaťaženosť a administratívne bariéry obmedzujúce rozvoj podnikania,nevyriešené vlastnícke vzťahy k pozemkom a stavbám, ktoré sa môžu stať prekážkou pri rozvoji podnikateľských aktivít,zlý technický stav ciest a komunikáciíabsencia železničnej dopravynedobudovaná technická infraštruktúraadministratívna náročnosť pri získavaní prostriedkov z fondov EÚnedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúryabsencia chodníkov popri cestách a komunikáciách
Sociálne <ul style="list-style-type: none">existencia futbalového a viacúčelového ihriskaexistencia turistických chodníkovexistencia domu kultúryfungujúca materská školavoľnočasové aktivitydobře fungujúca spolková činnosťdlhoročná história obce, tradície,prítomnosť kultúrnych pamiatokpravidelné kultúrne aktivityrozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií adobré kultúrne povedomie obyvateľov,strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce,fungujúce športové spolky, dobrovoľný hasičský zbor	Sociálne <ul style="list-style-type: none">nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich a výstavbu nových športovo-rekreačných objektovnedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeženedostatok finančných prostriedkov pre činnosť kultúrnych zariadení a ich rozvojnerozvinutá kultúrna turistikaslabá propagácia kultúrnych aktivít obcenedostatočne rozvinutý cestovný ruchnedostatočná informovanosť obyvateľstva o možnostiach podnikania v cestovnom ruchunedostatočná propagácia obce a regiónunedostatočná spolupráca s cestovnými kancelárkamislabá propagácia ľudových tradícií a remesiel, ako i miestnych špecifiknedostatok športovísk potenciálne využiteľných návštevníkmi obce
Environmentálne <ul style="list-style-type: none">prírodné bohatstvo s lesmi, pasienkami,veľké plochy lesov vhodných na rekreáciu,vysoká hustota vzácných prírodných úkazov,existencia separovaného zberu,zabezpečený systém odvozu a likvidácie komunálneho	Environmentálne <ul style="list-style-type: none">v širšom okolí prítomné výrobné prevádzky spôsobujúce nadmernú produkciu polietavých častíc prachu,narastanie individuálnej automobilovej a motocyklovej dopravy na diaľnici D1,nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP,

<ul style="list-style-type: none">odpadu,fungujúci systém odvozu a likvidácie TKO,existencia protipovodňových opatrení na rieke Váh,	<ul style="list-style-type: none">nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP,nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov,sídlo ekologicky záťažových prevádzok v Považskej Bystrici,kyslé dažde znehodnocujúce lesný porast v okolí,nadmerné využívanie umelých hnojív spôsobujúce acidifikáciu pôdy,existencia čiernych skládok,
Príležitosti	Ohrozenia
Hospodárske	Hospodárske
<ul style="list-style-type: none">využitie prírodného potenciálu (rozvoj ekoturizmu)nadviazanie nových partnerstiev na úrovni SR a aj v zahraničíorientácia na efektívne partnerstvá a kooperáciu aktérov regionálneho rozvojavysporiadanie pozemkovideálne podmienky na rozvoj cestovného ruchu,možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,zahraničné investície,blízkosť k kúpeľnému mestu Rajecké Teplice a Nimnicapodpora rozvojových investícií,vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom a strednom podnikaní a službách,zlepšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva môže byť hybnou silou rozvoja podnikateľských aktivít,dostatok ľudských zdrojov s dostatočnými skúsenosťami v oblasti poľnohospodárstva,rozšírenie drevovýroby,existencia vhodných podmienok na rozvoj poľnohospodárstva,maximálna podpora podnikateľov a vytváranie vhodných podnikateľských podmienok,rozvoj technickej infraštruktúry,rozvoj informačných technológií – lepší prístup k informáciám,rozvoj environmentálne vhodných technológií,vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom a strednom podnikaní a službách,spájanie pravidelných, tradičných kultúrnych aktivít s podnikateľskými aktivitami, resp. organizovanie kultúrnych aktivít pre podnikateľské účely (poznávací a kultúrny turistika),	<ul style="list-style-type: none">administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu,veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EÚ,nedostatok investičného kapitálu,neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity,neochota obyvateľov investovať do ďalšieho vzdelávania,malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu,zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií,nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov,nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,pokles rozsahu prepravy na železnici a zvyšovanie negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie,zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry,oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete,spomalenie hospodárskeho rastu,narastanie environmentálneho zaťaženia,trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu,nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy,zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,
Sociálne	Sociálne
<ul style="list-style-type: none">možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva,rozšírenie opatrovateľskej služby,zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby,podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb,lepšie podmienky na zladovanie prac. a rodinných povinností,možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚzvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľstva, žiakov a učiteľovúprava cyklotrás a turistických chodníkovrozvinúť kultúrne povedomie a tradície mládežecezhraničná spolupráca s ČR vo všetkých oblastiach života	<ul style="list-style-type: none">rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii,zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva,nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta,nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest,zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí,zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosťou sociálnych služieb pre klienta,nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov,nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov,

<ul style="list-style-type: none">• lepšia koordinovanosť a propagácia podujatí obce a okolitých obcí• obnova tradícií a remesiel• podpora miestnych spolkov• spolupráca s podnikmi v regióne vrátane zvýšenia prístupu žiakov k moderným strojom a zariadeniam,• vybudovanie pódia v centre obce so štýlovým dreveným posedením,• vybudovanie predajných stánkov,• výstavba izby folklóru a zvyklostí obce,• výstavba remeselného dvora,• rozvoj sponzorovania kultúry,• obnova zanikajúcich tradícií,• vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci, jej kultúrnom dedičstve a tradícií,• zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni,• vybudovanie vnútorného orientačného systému /označenie ulíc, budov, lokalít, orientačná mapka/,• vydávanie obecných novín, propagačné materiály,• možnosť rozvíjať agroturistiku,• možnosť rozvoja oddychovej turistiky v okolí• možnosti rozvoja cykloturistických, jazdeckých a náučných chodníkov,• vytypovanie lokality na rozvoj rekreačných aktivít,	<ul style="list-style-type: none">• nárast sociálnej ohrozenosti mládeže,• nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov,• neochota ľudí investovať a započat podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu,• zaostávanie obce v rozvoji CR sa nakoniec odrazí v úrovni kvality života jeho obyvateľov,• predstih „konkurenčných obcí“ v oblasti poznávacej turistiky, športovej a pobytovej turistiky,• nezáujem obyvateľov o rozvoj svojho kultúrneho povedomia,• slabá podpora kultúry zo strany štátu a VUC,• posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre,• nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia na obce,
Environmentálne	Environmentálne
<ul style="list-style-type: none">• rozšírenie kanalizačnej siete• úprava koryt a brehov riek• využívanie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie• zachovanie a propagácia prírodného dedičstva• odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd• zvýšiť povedomie obyvateľstva v oblasti životného prostredia• možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ• vybudovanie nových zberných stanovišť na separovaný odpad,• úprava verejných plôch,• rekonštrukcia miestnych komunikácií,	<ul style="list-style-type: none">• rozvoj „tvrdého“ turizmu, ktorý neberie ohľad na potreby miestneho obyvateľstva a prostredia• nadmerná hospodárska činnosť negatívne vplyvajúca na stav životného prostredia• zníženie biodiverzity• zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja,• znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia,• dopady na zdravotný stav obyvateľov,• pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami,• nárast množstva vyvázaných odpadov,• nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi,• neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

2. Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Formulár č. A 5 Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Individuálne	Územie	Nezáujem partnerov/obyvateľov o realizáciu PHSR	Nenaplnenie stanovených cieľov PHSR	Nízka
Technické	Územie	Dopravná zaťaženosť územia	Zaťaženie životného prostredia	Nízka/Stredná
Ekologické	Územie	Zistenie doposiaľ neobjavených starých environmentálnych záťaží	Zvyšovanie znečistenia životného prostredia	Nízka
Sociálne	Územie	Nedostatočné kapacity	Odliv obyvateľstva	Nízka
Ekonomické	Územie	Neatraktívne prostredie pre investorov	Zvyšovanie nezamestnanosti	Nízka

2 Strategická časť

Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

Stratégia vyplýva z názorov a požiadaviek obyvateľov obce, zo SWOT analýzy a realizovaných analýz. Definovanie globálneho cieľa a strategických cieľov v jednotlivých oblastiach rozvoja obce je dôležité najmä z hľadiska naplnenia rozvojových zámerov a priorít obce.

Obsah:

- Vízia územia
- Formulácia a návrh stratégie
- Výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách – oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna)

1 Vízia obce

V súvislosti s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja, ktorá predstavuje víziu, že regióny budú schopné využívať svoj vnútorný potenciál ako svoju konkurenčnú výhodu za účelom zvyšovania kvality života lokálneho obyvateľstva, a zároveň v jednotlivých regiónoch budú znižované vnútroregionálne rozdiely:

Obec Pružina bude

- Ekonomicky rozvíjajúca sa obec, ktorá podporuje podnikateľov vo vidieckom cestovnom ruchu, tvorbu nových pracovných miest, vybudovanie siete služieb s ponukou obchodov, turistických trás.
- Sociálne a spoločensky atraktívna obec – ktorá bude plniť funkciu miesta pre aktívny život všetkých obyvateľov, starším obyvateľom zabezpečí všetky základné potreby pre plnohodnotný život v dôchodkovom veku, opatrovateľskú službu a sociálnu starostlivosť, zdravotné ošetrovanie v dosahu, pre mladých ľudí možnosť zakladania spolkov, aktívneho stretávania sa, možnosti pre využitie voľného času, tvorba voľnočasových aktivít a spoločenského, kultúrneho a športového vyžitia, vytvorenie vhodných podmienok pre mladé rodiny s deťmi, znižovanie kriminality, vybudovanie atraktívnej obce nielen pre obyvateľov ale i pre turistov a návštevníkov
- Obec so zdravým životným prostredím s modernou interaktívne komunikujúcou samosprávou v ekologicky zdravom, tichom a príťažlivom prostredí

Pre roky 2015-2025 s rešpektovaním horeuvedeného spracovateľa navrhujú vízia rozvoja obce, ktorá je zameraná hlavne **na kvalitu života občanov**.

- Priateľská obec, vzdelaných a pracovitých občanov a návštevníkov s pozitívnym vzťahom k obci a k životnému prostrediu.
- Obec aktívna, kultúrne a spoločensky rozvinutá založená na spolupráci obyvateľov a návštevníkov s cieľom zlepšiť životné podmienky a zvýrazniť krásu a prednosti územia.
- Zvyšovanie zamestnanosti prostredníctvom rozvoja vidieckeho podnikateľského prostredia, ktoré je šetrné k životnému prostrediu.
- Úspešnou spoluprácou v regióne, realizáciou regionálnych politík a využitím investícií doceliť vyvážený rozvoj

Pre naplnenie vízie rozvoja si obec pre roky 2015-2025 stanovila tri prioritné oblasti svojho rozvoja:

1. **sociálna oblasť**
2. **ekonomická (hospodárska) oblasť**
3. **environmentálna oblasť**

V týchto prioritných oblastiach **bude obec vytvárať podmienky** pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie jej konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s vyváženým rozvojom oblastí trvale udržateľného rozvoja a rešpektovaním strategických cieľov VÚC –TSK. V prioritných oblastiach rozvoja si obec **stanovila strategické ciele** a **navrhla opatrenia**, ktorými tieto strategické ciele chce dosiahnuť.

PRIORITOU STRATÉGIE EURÓPA 2020 je dosiahnutie rastu, ktorý je:

Inteligentný - Udržateľný- Inkluzívny

V nadväznosti na PHSR Trenčianskeho samosprávneho kraja a Stratégie Európa 2020 budeme tieto priority dosahovať nasledovným spôsobom:

Inteligentný rast, založený na inováciách, modernizácii a podpore výskumu a vývoja, ktorý vplýva na štatistiky rozvinutosti európskych regiónov. Faktor je treba výrazne posilniť a zhodnotiť. To je možné za predpokladov rozvinutého a kvalitného školstva na úrovni stredného školstva a následných kompetencií v oblasti vyššieho vzdelania. Užšie prepojenie školstva s praxou je nevyhnutnosťou.

- Vzdelávanie – prispôbenie svojich zručností súčasným požiadavkám trhu práce
- Digitálna spoločnosť – väčšie prepojenie digitálnych technológií a zvyšovanie digitálnej gramotnosti obyvateľstva.

Udržateľný rast sa zakladá na:

- Znižovaním emisií a zachovaním biologickej rozmanitosti
- Využívaním nových ekologických technológií
- Budovaním inteligentných rozvodov elektrickej energie
- Zlepšovaním prostredia MSP

Inkluzívny rast znamená efektívne využívanie zdrojov vnútorného prostredia Regiónu: ľudských, prírodných a kapitálových. Významným faktorom je spoluúčasť obyvateľov TSK na tomto inkluzívnom raste. Súvisí s tým najmä rozvoj kreativity obyvateľov vo všetkých typov aktivít najmä rozvoj: cestovného ruchu, kultúry a športu. Dôležitým faktorom je funkčná dopravná infraštruktúra napojená na medzinárodné dopravné koridory so zabezpečenou podporou podnikateľských aktivít využívajúcich miestne ľudské zdroje s potrebnou kvalifikáciou.

2. Formulácia a návrh stratégie

Vízia obce Pružina

Strategický cieľ.

Zvýšenie kvality života obyvateľov prostredníctvom kvalitne dobudovanej technickej a sociálnej infraštruktúry, komplexne dobudovanou ponukou obchodu a služieb, vytvorením bezpečného a atraktívneho priestoru obce.

Formulár č. S 1 - Hierarchia strategických cieľov

Prioritné oblasti		
PO 1	PO 2	PO 3
Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Ciele prioritných oblastí		
Cieľom hospodárskej oblasti je zvyšovanie konkurencieschopnosti a tvorba pracovných príležitostí	Cieľom sociálnej oblasti je vytvoriť podmienky pre kvalitný život občanov	Cieľom environmentálnej oblasti je ochrana a tvorba ŽP
Opatrenia- Oblasti podpory		
Podnikateľské prostredie, malé a stredné podniky	Sociálna starostlivosť	Technická infraštruktúra
Dopravná infraštruktúra	Školstvo a vzdelávanie	Odpadové hospodárstvo
Cestovný ruch	Športová, kultúrna a zdravotnícka infraštruktúra	Protipovodňová ochrana
	Verejná správa	Ochrana prírody a biodiverzity

3. Výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách

Formulár č. S 2 – Výber a popis strategických cieľov

Prioritné oblasti, oblasti podpory a opatrenia		
PO 1	PO 2	PO 3
Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Oblasť podnikateľského prostredia, malých a stredných podnikov	Oblasť sociálnej starostlivosti	Oblasť technickej infraštruktúry
Opatrenie 1.1 Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci.	Opatrenie 2.1 Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov.	Opatrenie 3.1 Dobudovanie kanalizácie a ČOV, dobudovanie verejného vodovodu
Opatrenie 1.2 Optimálna sieť zmodernizovaných verejných budov.		Opatrenie 3.2 (Plynofikácia obce) a obnoviteľné zdroje energie
		Opatrenie 3.3 Úsporne a esteticky osvetlená obec a ozvučená s dôrazom na bezpečnosť.
Oblasť dopravnej infraštruktúry	Oblasť školstva a vzdelávania	Oblasť odpadového hospodárstva
Opatrenie 1.3 Kvalitné, bezpečné a udržiavané miestne komunikácie, chodníky	Opatrenie 2.2 Podpora aktivít a projektov v oblasti školstva a vzdelávania vrátane zlepšenia materiálo technických podmienok škôl a školských zariadení.	Opatrenie 3.4 Obec s účinným, ekonomicky udržateľným a ekologickým systémom odpadového hospodárstva.
Oblasť cestovného ruchu	Oblasť športovej, kultúrnej a zdravotníckej infraštruktúry	Oblasť protipovodňovej ochrany
Opatrenie 1.4 Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu	Opatrenie 2.3 Podpora kultúrnych, športových a spoločenských podujatí	Opatrenie 3.5 Ochrana obyvateľov pred povodňami.
	Oblasť verejnej správy	Oblasť ochrany prírody a biodiverzity
	Opatrenie 2.4 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom	Opatrenie 3.6 Podpora aktivít v oblasti prírodného dedičstva

4. Stratégia rozvoja obce na roky 2015-2025 (Prehľad)

1. Oblasť hospodárskej politiky

Cieľom obce Pružina na roky 2015-2025 v hospodárskej oblasti je zvyšovanie konkurencieschopnosti a tvorba pracovných príležitostí. Tento cieľ sa bude naplňať prostredníctvom opatrení:

Opatrenie 1.1	Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci.
Opatrenie 1.2	Optimálna sieť zmodernizovaných verejných budov.
Opatrenie 1.3	Kvalitné, bezpečné a udržiavané miestne komunikácie, chodníky
Opatrenie 1.4	Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu, marketing

2. Oblasť sociálnej politiky

Cieľom obce Pružina na roky 2015-2025 v sociálnej oblasti je vytvoriť podmienky pre kvalitný život občanov. Tento cieľ sa bude naplňať prostredníctvom opatrení:

Opatrenie 2.1	Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov.
Opatrenie 2.2	Podpora aktivít a projektov v oblasti školstva a vzdelávania vrátane zlepšenia materiálne technických podmienok škôl a školských zariadení.
Opatrenie 2.3	Podpora kultúrnych, športových a spoločenských podujatí
Opatrenie 2.4	Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom

3. Oblasť environmentálnej politiky

Cieľom obce Pružina na roky 2015-2025 v environmentálnej oblasti je ochrana a tvorba ŽP. Tento cieľ sa bude naplňať prostredníctvom opatrení:

Opatrenie 3.1	Dobudovanie kanalizácie, verejného vodovodu
Opatrenie 3.2	Plynofikácia obce a obnoviteľné zdroje
Opatrenie 3.3	Úsporne a esteticky osvetlená obec a ozvučená s dôrazom na bezpečnosť.
Opatrenie 3.4	Obec s účinným, ekonomicky udržateľným a ekologickým systémom odpadového hospodárstva.
Opatrenie 3.5	Ochrana obyvateľov pred povodňami.
Opatrenie 3.6	Podpora aktivít v oblasti prírodného dedičstva

3 Programová časť

Obsah:

- Konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám
- Súbor ukazovateľov výsledkov a dopadov vrátane východiskových a cieľových hodnôt

Programová časť PHSR obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, t. j. obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike minimálne na úroveň opatrení a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami projektov.

1. Opatrenia a aktivity podľa jednotlivých oblastí

Formulár č. P 1 - Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

OP.		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020-25
1.1	Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci							
1.1.1	Spracovanie stratégie podpory podnikania a zvýšenie informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, štátu, EÚ							
1.1.2	Komunikácia s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácii rozvojových aktivít							
1.1.3	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce –pálenica							
1.1.4	Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií- poľnohospodárstvo							
1.2.	Optimálna sieť zmodernizovaných verejných budov							
1.2.1	Rekonštrukcia obecného úradu (čiastočná)							
1.2.2	Rekonštrukcia kultúrneho domu (čiastočná)							
1.2.3	Rekonštrukcia a rozšírenie domu smútku (kompletná i s vybavením)							
1.2.4	Rekonštrukcia a rozšírenie obecného cintorína (oplotenie, chodníky, dobudovanie osvetlenia) oplotenie cintorína							
1.2.6	Rekonštrukcia futbalového ihriska - vybudovanie umelej trávy a rekonštrukcia soc. zariadení TJ Strážov							
1.2.7	Plynofikácia hasičskej zbrojnice							
1.2.8	Digitalizácia knižného fondu							
1.3	Kvalitné bezpečné a udržiavané miestne komunikácie, chodníky							
1.3.1	Rekonštrukcia miestnych komunikácií (kompletná) a dobudovanie do nových častí, rekonštrukcia+ rozšírenie miestnych komunikácií (projekt)							
1.3.2	Úprava verejných priestranstiev							

1.3.3	Vybudovanie novej zástavky Priedhorie							
1.3.4	Výstavba parkovísk – výstavba parkoviska Priedhorie sv. Janko							
1.3.5	Značenie ciest chodníkov a ulíc, dopravné značenie, merače rýchlosti, spomaľovače - Značenie ulíc na miestnej úrovni podľa zaužívaných názvov							
1.4	Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu							
1.4.1	Výstavba pamätnej izby rekonštrukcia fary Štefana Závodníka v Pružine (projekt)							
1.4.2	Vybudovanie rozhľadne							
1.4.3	Dostupnosť a propagácia prírodných a historických pamiatok – kaplnka a kostol, náučné chodníky, cyklotrasy							
1.4.4	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci -							
1.4.5	Spracovanie histórie, monografie obce							
1.4.6	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií a ich maximálne využitie v CR – ľudový súbor v obci							
1.4.7	Spracovanie kalendára podujatí							
1.4.8	Spolupráca s ostatnými obcami - Medziobecná spolupráca medzi okolitými obcami							
2.1	Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov							
2.1.1	Výstavba domova sociálnych služieb pre seniorov							
2.1.2	Znižovanie nezamestnanosti a aktivácia nezamestnaných – práce pre nezamestnaných zabezpečenie pracovných pomôcok a náradia, školenia, poistenie, spolupráca s ÚPSVaR, podpora zamestnávania obyvateľov							
2.2	Podpora aktivít a projektov v oblasti školstva a vzdelávania vrátane zlepšenia materiálno technických podmienok škôl a školských zariadení							
2.2.1	Rekonštrukcia Materskej školy (kompletná rekonštrukcia)							
2.2.2	Vybudovanie telocvične pri ZŠ							
2.2.3	Podpora vzdelávacích programov MŠ, krúžková činnosť, vydávanie publikácií, interaktívne programy, výmenné pobyty, technologické vybavenie							
2.3	Podpora kultúrnych, športových a spoločenských podujatí							
2.3.1	Organizovanie pravidelných podujatí							
2.4	Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom							
2.4.1	Projekt elektronizácie služieb verejnej správy							
2.4.2	Aktualizácia/tvorba rozvojových dokumentov obce							
2.4.3	Využívanie medzinárodnej spolupráce pre rozvojové aktivity a propagáciu obce, budovanie partnerstiev- vytváranie partnerstiev s družobnou obcou							
2.4.4	Výmena zariadení, optických káblov, podperných bodov, zavedenie internetu do káblovej TV, internet							
2.4.5	Nákup techniky, traktora so štiepkovačom, vlečkou, radlicou, posýpačom, traktorbager, príp. malé nákladné vozidlo.							

3.1	Dobudovanie kanalizácie, verejného vodovodu a ČOV								
3.1.1	Výstavba miestnej kanalizácie na území celej obce								
3.2	Plynofikácia obce a obnoviteľné zdroje								
3.2.1	Využívanie obnoviteľných zdrojov energie - Solárne panely, fotovoltaika, biomasa, alternatívne zdroje energie – využitie v obecných budovách ale i podpora a osвета medzi obyvateľmi Znižovanie energetickej náročnosti verejných budov								
3.3	Úsporne, esteticky osvetlená a ozvučená obec s dôrazom na bezpečie								
3.3.1	Dobudovanie verejného osvetlenia do nových častí obce								
3.3.2	Rekonštrukcia a modernizácia verejného rozhlasu a ústredne, bezdrôtový, rozšírenie verejného rozhlasu do nových ulíc a lokalít								
3.3.3	Kamerové systémy v centre obce - rozšírenie								
3.4	Obec s účinným ekonomicky udržateľným a ekologickým systémom odpadového hospodárstva								
3.4.1	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom, mobilne zbery, triedenie odpadu, odstránenie nelegálnych a čiernych skládok, revitalizácia územia								
3.4.2	Dobudovanie zberného dvora – výstavba budovy, oplatenie, zabezpečenie technológií na zber, separovanie a zhodnocovanie odpadov, kontajnerové stojiská pri družstve								
3.4.3	Projekty osvetly a propagácie separovaného zberu								
3.4.4	Spracovanie biologického odpadu a zriadenie kompostoviska + technické vybavenie								
3.4.5	Zakúpenie kompostérov do každej domácnosti (projekt) 500 ks								
3.5	Ochrana obyvateľov pred povodňami								
3.5.1	Projekt protipovodňových opatrení a regulácie toku Pružinka								
3.5.2	Projekt budovania odvodňovacích jarkov v celom katastri obce								
3.6	Podpora aktivít v oblasti prírodného dedičstva								
3.6.1	Vybudovanie náučného chodníka s informačnými tabuľami o atraktivitách v obci a jej histórii, vytvoriť tak spojenie s okolitými obcami a zatriktívniť tak územie pre turistov (náučný chodník do Dúpnej jaskyne a na Strážov)								
3.6.2	Vytvorenie cyklickej trasy, prepojenie s okolitými obcami, nevyhnutné budú samozrejme terénne úpravy v niektorých miestach. Napr. vybudovanie premostení, výruby stromov, zrovnanie terénu - Zliechov, Čičmany, Mojšín, Považská Bystrica								
3.6.3	Rekonštrukcia pamiatok v obci - Pamätník I. a II. sv. vojny								

2. Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt

Súčasťou PHSR je určenie merateľných ukazovateľov, ktoré sú potrebné pre monitorovanie a hodnotenie plnenia PHSR. Ide o mechanizmus plnenia opatrení prostredníctvom vykonávania jednotlivých aktivít. Tieto hodnoty sa zbierajú počas viacerých rokov. Merateľné ukazovatele predstavujú výstupy v danej oblasti. K merateľným ukazovateľom zaraďujeme i tie, ktoré sú zamerané na sledovanie cieľovej skupiny každej z oblastí.

Ukazovatele výstupov, výsledkov a dopadov sú spracované v nasledovnej tabuľke:

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PRUŽINA NA ROKY 2015-2025

Formulár č. P2 Ukazovatele výstupu, výsledku a dosahu OP.	Ukazovateľ výstupu	Počiatočná hodnota ukazovateľa	Plánovaná hodnota ukazovateľa	Rozpočet obce	Externé zdroje	Spolu náklady	
1.1	Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci						
1.1.1	Spracovanie stratégie podpory podnikania a zvýšenie informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, štátu, EÚ	<i>Zapojení podnikatelia (počet)</i>	0	5	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
1.1.2	Komunikácia s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácii rozvojových aktivít	<i>Rozvojové aktivity (počet)</i>	0	3	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
1.1.3	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce –pálenica	<i>Počet</i>	0	1	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
1.1.4	Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií- poľnohospodárstvo	<i>Počet</i>	0	1	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
1.2.	Optimálne sieť zmodernizovaných verejných budov						
1.2.1	Rekonštrukcia obecného úradu (čiastočná)	<i>Rozsah rekonštrukcie (%)</i>	50%	100%	8 000,00€	72 000,00€	80 000,00€
1.2.2	Rekonštrukcia kultúrneho domu (čiastočná)	<i>Rozsah rekonštrukcie (%)</i>	50%	100%	10 000,00€	90 000,00€	100 000,00€
1.2.3	Rekonštrukcia a rozšírenie domu smútku (kompletná i s vybavením)	<i>Rozsah rekonštrukcie (%)</i>	30%	100%	6 000,00€	54 000,00€	60 000,00€
1.2.4	Rekonštrukcia a rozšírenie obecného cintorína (oplotenie, chodníky, dobudovanie osvetlenia) oplotenie cintorína	<i>Rozsah rekonštrukcie (%)</i>	50%	100%	2 000,00€	18 000,00	20 000,00€
1.2.6	Rekonštrukcia futbalového ihriska - vybudovanie umelej trávy a rekonštrukcia soc. zariadení TJ Strážov	<i>Rozsah rekonštrukcie (%)</i>	40%	100%	20 000,00€	180 000,00€	200 000,00€
1.2.7	Plynofikácia hasičskej zbrojnice	<i>Rozsah rekonštrukcie (%)</i>	70%	100%	1 500,00€	13 500,00€	15 000,00€
1.2.8	Digitalizácia knižného fondu	<i>Rozsah rekonštrukcie (%)</i>	70%	100%	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
1.3	Kvalitné bezpečné a udržiavané miestne komunikácie, chodníky						
1.3.1	Rekonštrukcia miestnych komunikácií (kompletná) a dobudovanie do nových častí, rekonštrukcia+ rozšírenie miestnych komunikácií (projekt)	<i>Rozsah rekonštrukcie (%)</i>	20%	100%	80 000,00€	720 000,00€	800 000,00€
1.3.2	Úprava verejných priestranstiev	<i>Rozsah úprav (%)</i>	20%	100%	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
1.3.3	Vybudovanie novej zástavky Priedhorie	<i>Rozsah</i>	80%	100%	500,00€	4 500,00€	5 000,00€

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PRUŽINA NA ROKY 2015-2025

1.3.4	Výstavba parkovísk – výstavba parkoviska Priedhorie sv. Janko	rekonštrukcie (%) Rozsah rekonštrukcie (%)	40%	100%	2 000,00€	18 000,00€	20 000,00€
1.3.5	Značenie ciest chodníkov a ulíc, dopravné značenie, merače rýchlosti, spomaľovače - Značenie ulíc na miestnej úrovni podľa zaužívaných názvov	Rozsah značenia (%)	30%	100%	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
1.4	Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu						
1.4.1	Výstavba pamätnej izby rekonštrukcia fary Štefana Závodníka v Pružine (projekt)	Počet	0	1	50 000,00€	550 000,00€	600 000,00€
1.4.2	Vybudovanie rozhľadne	Počet	0	1	500,00€	4 500,00€	80 000,00€
1.4.3	Dostupnosť a propagácia prírodných a historických pamiatok – kaplnka a kostol, náučné chodníky, cyklotrasy	Zvýšenie propagácie (%)	30%	80%	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
1.4.4	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci -	Počet	0	1	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
1.4.5	Spracovanie histórie, monografie obce	Realizované projekty (počet)	0	1	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
1.4.6	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií a ich maximálne využitie v CR – ľudový súbor v obci	Počet	0	1	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
1.4.7	Spracovanie kalendára podujatí	Počet	0	1	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
1.4.8	Spolupráca s ostatnými obcami - Medziobecná spolupráca medzi okolitými obcami	Zvýšenie spolupráce (%)	20%	80%	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
2.1	Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov						
2.1.1	Výstavba domova sociálnych služieb pre seniorov	Počet bytových domov	0	1	50 000,00€	950 000,00€	1 000 000,00€
2.1.2	Znižovanie nezamestnanosti a aktivácia nezamestnaných – práce pre nezamestnaných zabezpečenie pracovných pomôcok a náradia, školenia, poistenie, spolupráca s ÚPSVaR, podpora zamestnávania obyvateľov	Počet zapojených nezamestnaných	5	10	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
2.2	Podpora aktivít a projektov v oblasti školstva a vzdelávania vrátane zlepšenia materiálo technických podmienok škôl a školských zariadení						
2.2.1	Rekonštrukcia Materskej školy (kompletná rekonštrukcia)	Rozsah rekonštrukcie (%)	40%	100%	7 000,00€	63 000,00€	70 000,00€
2.2.2	Vybudovanie telocvične pri ZŠ	Počet	0	1	70 000,00€	630 000,00€	700 000,00€
2.2.3	Podpora vzdelávacích programov MŠ, krúžková činnosť, vydávanie publikácií, interaktívne	Zlepšenie úrovne (%)	50%	100%	500,00€	4 500,00€	5 000,00€

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PRUŽINA NA ROKY 2015-2025

	programy, výmenné pobyty, technologické vybavenie						
2.3	Podpora kultúrnych, športových a spoločenských podujatí						
2.3.1	Organizovanie pravidelných podujatí	Zlepšenie úrovne (%)	50%	100%	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
2.4	Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom						
2.4.1	Projekt elektronizácie služieb verejnej správy	Podiel zvýšenia e-verejnej správy	10%	100%	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
2.4.2	Aktualizácia/tvorba rozvojových dokumentov obce	Počet	0	2	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
2.4.3	Využívanie medzinárodnej spolupráce pre rozvojové aktivity a propagáciu obce, budovanie partnerstiev- vytváranie partnerstiev s družobnou obcou	Partneri (počet)	0	3	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
2.4.4	Výmena zariadení, optických káblov, podperných bodov, zavedenie internetu do káblovej TV, internet	Rozsah využitia (%)	20%	100%	1 000,00€	9 000,00€	10 000,00€
2.4.5	Nákup techniky, traktora so štiepkovačom, vlečkou, radlicou, posýpačom, traktorbager, príp. malé nákladné vozidlo.	Rozsah využitia	20%	100%	2 500,00€	22 500,00€	25 000,00€
3.1	Dobudovanie kanalizácie, verejného vodovodu a ČOV						
3.1.1	Výstavba miestnej kanalizácie na území celej obce	Rozsah (%)	80%	100 %	50 000,00€	9 500 000,00€	1 000 000,00€
3.2	Plynofikácia obce a obnoviteľné zdroje						
3.2.1	Využívanie obnoviteľných zdrojov energie - Solárne panely, fotovoltaika, biomasa, alternatívne zdroje energie – využitie v obecných budovách ale i podpora a osвета medzi obyvateľmi Znižovanie energetickej náročnosti verejných budov	Úspora (%)	0%	30-50%	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
3.3	Úsporne, esteticky osvetlená a ozvučená obec s dôrazom na bezpečie						
3.3.1	Dobudovanie verejného osvetlenia do nových častí obce	Podiel rekonštrukcie (%)	70%	100%	2000,00€	18 000,00€	20 000,00€
3.3.2	Rekonštrukcia a modernizácia verejného rozhlasu a ústredne, bezdrôtový, rozšírenie verejného	Podiel rekonštrukcie (%)	70%	100%	1 000,00€	9 000,00€	10 000,00€

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PRUŽINA NA ROKY 2015-2025

	rozhlasu do nových ulíc a lokalít						
3.3.3	Kamerové systémy v centre obce- rozšírenie	Kamerový systém v centre (%)	0%	100%	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
3.4	Obec s účinným ekonomicky udržateľným a ekologickým systémom odpadového hospodárstva						
3.4.1	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom, mobilne zbery, triedenie odpadu, odstránenie nelegálnych a čiernych skládok, revitalizácia územia	Zlepšenie triedenia odpadu (%)	30%	90%	1 000,00€	9 000,00€	10 000,00€
3.4.2	Dobudovanie zberného dvora – výstavba budovy, oploštenie, zabezpečenie technológií na zber, separovanie a zhodnocovanie odpadov, kontajnerové stojiská pri družstve	Počet zberných dvorov	0	1	1 000,00€	9 000,00€	10 000,00€
3.4.3	Projekty osvedy a propagácie separovaného zberu	Zvýšenie informovanosti (%)	10%	70%	200,00€	1 800,00€	2 000,00€
3.4.4	Spracovanie biologického odpadu a zriadenie kompostoviska + technické vybavenie	Podiel spracovania (%)	10%	100%	1 000,00€	9 000,00€	10 000,00€
3.4.5	Zakúpenie kompostérov do každej domácnosti (projekt) 500 ks	Podiel spracovania (%)	10%	100%	1 000,00€	9 000,00€	10 000,00€
3.5	Ochrana obyvateľov pred povodňami						
3.5.1	Projekt protipovodňových opatrení a regulácie toku Pružinka	Protipovodňové opatrenia (%)	10%	100%	3 000,00€	27 000,00€	30 000,00€
3.5.2	Projekt budovania odvodňovacích jarkov v celom katastri obce	Odvodňovacie jarky (%)	10%	100%	2 000,00€	18 000,00€	20 000,00€
3.6	Podpora aktivít v oblasti prírodného dedičstva						
3.6.1	Vybudovanie náučného chodníka s informačnými tabuľkami o atraktivitách v obci a jej histórii, vytvoriť tak spojenie s okolitými obcami a zatriktívniť tak územie pre turistov (náučný chodník do Dúpanej jaskyne a na Strážov)	Rozsah výstavby (%)	0%	100%	8 00,00€	7 200,00€	8 000,00€
3.6.2	Vytvorenie cyklistickej trasy,prepojenie s okolitými obcami, nevyhnutné budú samozrejme terénne úpravy v niektorých miestach. Napr. vybudovanie premostení, výrubu stromov, zrovnanie terénu - ZLichov, Čičmany, Mojtiň, Považská Bystrica	Rozsah výstavby (%)	0%	100%	3 000,00€	27 000,00€	30 000,00€
3.6.3	Rekonštrukcia pamiatok v obci - Pamätník I. a II. sv. vojny	Počet	0	1	2 000,00€	18 000,00€	20 000,00€

4. Realizačná časť

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja formou akčných plánov.

- Popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR
- Popis inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie
- Stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým skupinám
- Systém monitorovania a hodnotenia
Plán hodnotenia a monitorovania realizácie PHSR, Monitorovacia správa

1. Popis úloh jednotlivých partnerov pre realizácii PHSR

Začiatok realizácie PHSR sa začína po vypracovaní a schválení PHSR v obecnom zastupiteľstve a zabezpečuje ju počas platnosti PHSR podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Obec na účely podpory regionálneho rozvoja **„zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis.“**

Partneri

Pri samotnej realizácii PHSR vystupujú partneri projektu s ktorými má obec dlhodobé skúsenosti a spolupráca prebiehala i v minulosti. Ide najmä o organizácie pôsobiace v obci, ale i samotných podnikateľov. Partnermi sú aj susedné obce, s ktorými je úzka spolupráca nielen v projektoch technického zamerania, ale i pri organizácii spoločenských aktivít.

Dôležité partnerstvá sú i v oblasti členstva obce v mikroregionálnom združení miest a obcí, ale i v MAS Naše Považie, ktorá je založená na základe spolupráce miestnych samospráv, podnikateľov a subjektov tretieho sektora a oblastnej organizácie cestovného ruchu.

2 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie PHSR

Organizačné zabezpečenie

Obecný úrad má v oblasti prípravy a realizácie programu rozvoja dostatočné skúsenosti na programovej aj projektovej úrovni: z prípravy, realizácie a hodnotenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta (2007-2013), z prípravy a realizácie projektov financovaných zo štrukturálnych fondov v Programovom období 2007-2013, ako i z prípravy a realizácie projektov financovaných z rôznych dotačných titulov v rokoch 2007-2013.

Základnými orgánmi obce sú starosta obce a obecné zastupiteľstvo. Tieto orgány spolupracovali pri príprave PHSR a budú dohliadať na pravidelné získavanie pripomienok od partnerov, poslancov a verejnosti.

Obecné zastupiteľstvo

Najvyšším orgánom obce je obecné zastupiteľstvo, ktoré PHSR schvaľuje a zabezpečuje jeho plnenie. Obecné zastupiteľstvo taktiež rozhoduje o realizácii projektov zo štrukturálnych fondov a ich spolufinancovaní. V prípade hodnotenia PHSR obecné zastupiteľstvo schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy a rozhoduje o aktualizácii programu. Obecné zastupiteľstvo môže rozdeliť jednotlivé priority programu a akčného plánu komisiám OcÚ zaoberajúcim sa monitorovaním a hodnotením.

Starosta obce

Najvyšším výkonným orgánom obce je starosta obce, ktorý podpisuje schválenie dokumentu, riadi samotný proces implementácie, zastupuje obec vo veciach verejných.

Inštitucionálne zabezpečenie

Administratívne a inštitucionálne náležitosti obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom, uskutočňuje obecný úrad, ktorého činnosť riadi starosta obce.

Formulár č. R1 Realizácia činností PHSR

Činnosť	OZ	Starosta obce	Komisie obce	OcÚ	Hlavný kontrolór
Financovanie	Schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	
Implementácia	Schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	
Hodnotenie	Schvaľuje	riadi		vykonáva	
Monitorovanie	Schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	
Kontrola	Schvaľuje	riadi	navrhuje		vykonáva

3 Komunikačná stratégia

Komunikačná stratégia obce bude založená na informovanosti občanov. Prostredníctvom komunikačnej stratégie obec informuje o svojich cieľoch, aktivitách, plánoch, ale vyvíja i snahu o zapojenie verejnosti a získanie ich názorov a pripomienok.

Potrebou je aj informovanie zamestnancov a partnerov o aktuálnom dianí v oblasti, preto bude cieľom obce zvyšovať ich vedomosti prostredníctvom vzdelávacích aktivít.

Hlavným nástrojom komunikácie obce je jej webová stránka. Nasledujú úradná tabuľa, verejný rozhlas, obecná ročenka.

Komunikačná stratégia začala prebiehať už v čase príprav PHSR, zapojením verejnosti a v tomto duchu sa bude niesť až po koniec programového obdobia a platnosti PHSR.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce podlieha schvaľovaniu obecným zastupiteľstvom. Ako komunikačný nástroj slúži „Materiál na rokovanie obecného zastupiteľstva“. Vstupné informácie pripravujú zamestnanci obecného úradu, prerokúva sa v komisiách zastupiteľstva a po spracovaní informácií rokujú o ňom poslanci obecného zastupiteľstva. Zasadnutie obecného zastupiteľstva je verejné a tiež uvedený materiál je prístupný verejnosti. O zasadnutí obecného zastupiteľstva je obyvateľstvo informované prostredníctvom informačných kanálov: webová stránka obce, miestny rozhlas a informačná tabuľa.

4 Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strednodobý dokument, to znamená, že je vypracovaný na dlhšie časové obdobie. Toto je dôvod prečo ho je potrebné priebežne sledovať a monitorovať od začiatku jeho platnosti až po jeho ukončenie.

Údaje pre monitorovanie sú merateľné ukazovatele aktivít v PHSR, ktoré sú vymenované vo Formulári č. R2.

Ako výstupný materiál monitorovania slúži monitorovacia správa PHSR, ktorú zostavujú zamestnanci obce v spolupráci s komisiami a zodpovednosť za ňu preberá starosta obce. Monitorovanie je dôležitou súčasťou realizácie PHSR, nakoľko práve monitorovacia správa predstavuje komplexnú informáciu o plnení opatrení a aktivít na dané programové obdobie.

Hodnotenie PHSR

Hodnotenie PHSR bude prebiehať priebežne a systematicky počas celej doby platnosti PHSR až po jeho ukončenie. Hodnotenie sa vykonáva na operatívnej úrovni a vykonáva sa každoročne v zmysle platnej legislatívy zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja. Hlavným zdrojom informácií je monitorovacia správa. Výstupom je hodnotiaci správa, ktorú bude každoročne schvaľovať OZ. Hodnotiace a monitorovacie správy predstavujú dôležitý aspekt pre rozhodnutia OZ a starostu obce pri riadení implementácie programu za účelom dosiahnutia stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí PHSR.

Formulár č. R 2 Plán hodnotenia a monitorovania realizácie PHSR

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2014 - 2020		
Typ hodnotenia	Prvé hodnotenie	Dôvod vykonania/ periodicita
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2015-2025	Každoročne v zmysle platnej legislatívy: Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.
Tematické hodnotenie časti PHSR	2016	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		<ul style="list-style-type: none">• Pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov.• Pri návrhu na revíziu PHSR.
Ad hoc hodnotenie celého PHSR	2017, 2020	V prípade aktualizácie PHSR podľa platnej Metodiky pre vypracovanie PHSR, ktoré sa očakáva každé 3-4 roky.
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti		Na základe rozhodnutia starostu obce v zmysle príslušných predpisov, na základe rozhodnutia kontrolného orgánu obce, na základe podnetu poslancov, na základe protokolu Národného kontrolného úradu SR a na základe Správy auditu
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2020	Na základe rozhodnutia starostu obce o prípade strategického dokumentu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre nasledujúce programové obdobie.

Formulár č. R3 – Monitorovacia správa – príloha č. 1 PHSR

5 Finančná časť

PHSR obsahuje aj finančnú časť, ktorá bezprostredne nadväzuje na predchádzajúce časti. Obsahom je finančné zabezpečenie jednotlivých častí a opatrení.

Finančná časť obsahuje:

- Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR
- Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území prepojených na programový rozpočet

1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR

Finančný plán sa skladá z troch skupín realizácie PHSR, celkové finančné náklady počas celej doby realizácie sú uvedené v nasledovnej tabuľke.

Formulár č. F 1 – Indikatívny rozpočet – sumarizácia

Politika	Spolu
I. Hospodárska politika	2 095 000,00€
II. Sociálna politika	1 835 000,00€
III. Environmentálna politika	1 190 000,00€

2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení

Projekty uvedené v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce budú realizované predovšetkým z:

A Riadne zdroje finančného zabezpečenia

A.1 Verejné zdroje:

- a) štátny rozpočet vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev (dotačné tituly jednotlivých rozpočtových kapitol ministerstiev, príp. Úradu Vlády SR)
- b) štátne účelové fondy (Envirofond, Štátny fond rozvoja bývania, Recyklačný fond)
- c) rozpočet vyšších územných celkov (VÚC Trenčín)
- d) rozpočet obcí a miest (vlastné zdroje)

A.2 Iné zdroje

- e) prostriedky fyzických osôb
- f) prostriedky právnických osôb
- g) úvery
- h) príspevky medzinárodných organizácií
- i) prostriedky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi (Nórsky finančný mechanizmus, bilaterálne dohody, Švajčiarsky finančný mechanizmus)
- j) iné prostriedky, ak to ustanoví osobitný predpis

B Doplnkové zdroje finančného zabezpečenia

Finančné prostriedky z Európskej únie, v programovom období 2014 - 2020 tzv. európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF), určené hospodársky zaostalým regiónom (ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie) a regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia. Priradenie jednotlivých projektových zámerov k programovej štruktúre (EŠIF) je indikatívne a bude sa upresňovať po schválení jednotlivých operačných programov v akčných plánoch

Záver

- Informácia o schválení a zverejnení PHSR

Formulár č. Z 1

Schválenie PHSR	
Dokument	
Názov	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pružina na roky 2015-2025
Štruktúra	Dokument je štruktúrovaný podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC (v zmysle novely Zákona NR SR č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja schválenej vládou SR 18. júna 2014).
Spracovanie	
Forma spracovania	Úplné spracovanie na kľúč – Regionálna rozvojová agentúra Púchov
Obdobie spracovania	Jún 2015 – November 2015
Riadiaci tím	
Počet členov	3 členovia
Počet stretnutí	4 stretnutia
Pracovné skupiny	3 pracovné skupiny
Počet členov	5 členovia
Počet stretnutí	1 stretnutie
Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou	Participácia prostredníctvom verejného prerokovania, internetovej stránky, verejného rozhlasu
Náklady na spracovanie	900,00€
Prerokovanie	
Prerokovanie v orgánoch samosprávy (výbory, komisie, rada)	Priebežné informovania zastupiteľstva o priebehu a ich participácia na vypracovaní
Verejné pripomienkovanie	Verejná schôdza
Posudzovanie SEA:	Nerelevantné
Schválenie	
Návrh na uznesenie zastupiteľstva	

Prílohy

Príloha č.1: Monitorovacia správa obce

OP.	Ukazovateľ výstupu	Počiatočná hodnota ukazovateľa	Plánovaná hodnota ukazovateľa	Spolu náklady	Skutočná hodnota	Skutočné náklady	Skutočná hodnota	Skutočné náklady	Skutočná hodnota	Skutočné náklady
					2016	2018	2020			
1.1	Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci									
1.1.1	Spracovanie stratégie podpory podnikania a zvýšenie informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, štátu, EÚ	Zapojení podnikatelia (počet)	0	5	5 000,00€					
1.1.2	Komunikácia s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácii rozvojových aktivít	Rozvojové aktivity (počet)	0	3	5 000,00€					
1.1.3	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce –pálenica	Počet	0	1	5 000,00€					
1.1.4	Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií- poľnohospodárstvo	Počet	0	1	5 000,00€					
1.2.	Optimálne sieť zmodernizovaných verejných budov									
1.2.1	Rekonštrukcia obecného úradu (čiastočná),	Rozsah rekonštrukcie (%)	50%	100%	80 000,00€					
1.2.2	Rekonštrukcia kultúrneho domu (čiastočná)	Rozsah rekonštrukcie (%)	50%	100%	100 000,00€					
1.2.3	Rekonštrukcia a rozšírenie domu smútku (kompletná i s vybavením)	Rozsah rekonštrukcie (%)	30%	100%	60 000,00€					
1.2.4	Rekonštrukcia a rozšírenie obecného cintorína (oplotenie, chodníky, dobudovanie osvetlenia) oplotenie cintorína	Rozsah rekonštrukcie (%)	50%	100%	20 000,00€					
1.2.6	Rekonštrukcia futbalového ihriska - vybudovanie umelej trávy a rekonštrukcia soc. zariadení TJ Strážov	Rozsah rekonštrukcie (%)	40%	100%	200 000,00€					

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PRUŽINA NA ROKY 2015-2025

1.2.7	Plynofikácia hasičskej zbrojnice	Rozsah rekonštrukcie (%)	70%	100%	15 000,00€						
1.2.8	Digitalizácia knižného fondu	Rozsah rekonštrukcie (%)	70%	100%	5 000,00€						
1.3	Kvalitné bezpečné a udržiavané miestne komunikácie, chodníky										
1.3.1	Rekonštrukcia miestnych komunikácií (kompletná) a dobudovanie do nových častí, rekonštrukcia+ rozšírenie miestnych komunikácií (projekt)	Rozsah rekonštrukcie (%)	20%	100%	800 000,00€						
1.3.2	Úprava verejných priestranstiev	Rozsah úprav (%)	20%	100%	5 000,00€						
1.3.3	Vybudovanie novej zástavky Priedhorie	Rozsah rekonštrukcie (%)	80%	100%	5 000,00€						
1.3.4	Výstavba parkovísk – výstavba parkoviska Priedhorie sv. Janko	Rozsah rekonštrukcie (%)	40%	100%	20 000,00€						
1.3.5	Značenie ciest chodníkov a ulíc, dopravné značenie, merače rýchlosti, spomaľovače - Značenie ulíc na miestnej úrovni podľa zaužívaných názvov	Rozsah značenia (%)	30%	100%	5 000,00€						
1.4	Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu										
1.4.1	Výstavba pamätnej izby rekonštrukcia fary Štefana Závodníka v Pružine (projekt)	Počet	0	1	600 000,00€						
1.4.2	Vybudovanie rozhľadne	Počet	0	1	80 000,00€						
1.4.3	Dostupnosť a propagácia prírodných a historických pamiatok – kaplnka a kostol, náučné chodníky, cyklotrasy	Zvýšenie propagácie (%)	30%	80%	5 000,00€						
1.4.4	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci -	Počet	0	1	5 000,00€						
1.4.5	Spracovanie histórie, monografie obce	Realizované projekty (počet)	0	1	5 000,00€						
1.4.6	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií a ich maximálne využitie v CR – ľudový súbor v obci	Počet	0	1	5 000,00€						

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PRUŽINA NA ROKY 2015-2025

1.4.7	Spracovanie kalendára podujatí	Počet	0	1	5 000,00€						
1.4.8	Spolupráca s ostatnými obcami - Medziobecná spolupráca medzi okolitými obcami	Zvýšenie spolupráce (%)	20%	80%	5 000,00€						
2.1	Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov										
2.1.1	Výstavba domova sociálnych služieb pre seniorov	Počet bytových domov	0	1	1 000 000,00€						
2.1.2	Znižovanie nezamestnanosti a aktivácia nezamestnaných – práce pre nezamestnaných zabezpečenie pracovných pomôcok a náradia, školenia, poistenie, spolupráca s ÚPSVaR, podpora zamestnávania obyvateľov	Počet zapojených nezamestnaných	5	10	5 000,00€						
2.2	Podpora aktivít a projektov v oblasti školstva a vzdelávania vrátane zlepšenia materiálo technických podmienok škôl a školských zariadení										
2.2.1	Rekonštrukcia Materskej školy (kompletná rekonštrukcia)	Rozsah rekonštrukcie (%)	40%	100%	70 000,00€						
2.2.2	Vybudovanie telocvične pri ZŠ	Počet	0	1	700 000,00€						
2.2.3	Podpora vzdelávacích programov MŠ, krúžková činnosť, vydávanie publikácií, interaktívne programy, výmenné pobyty, technologické vybavenie	Zlepšenie úrovne (%)	50%	100%	5 000,00€						
2.3	Podpora kultúrnych, športových a spoločenských podujatí										
2.3.1	Organizovanie pravidelných podujatí	Zlepšenie úrovne (%)	50%	100%	5 000,00€						
2.4	Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom										
2.4.1	Projekt elektronizácie služieb verejnej správy	Podiel zvýšenia e-verejnej správy	10%	100%	5 000,00€						
2.4.2	Aktualizácia/tvorba rozvojových dokumentov obce	Počet	0	2	5 000,00€						
2.4.3	Využívanie medzinárodnej spolupráce pre rozvojové aktivity a propagáciu obce, budovanie partnerstiev- vytváranie partnerstiev s družobnou obcou	Partneri (počet)	0	3	5 000,00€						

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PRUŽINA NA ROKY 2015-2025

2.4.4	Výmena zariadení, optických káblov, podperných bodov, zavedenie internetu do káblovej TV, internet	Rozsah využitia (%)	20%	100%	10 000,00€						
2.4.5	Nákup techniky, traktora so štiepkovačom, vlečkou, radlicou, posýpačom, traktorbager, príp. malé nákladné vozidlo.	Rozsah využitia	20%	100%	25 000,00€						
3.1	Dobudovanie kanalizácie, verejného vodovodu a ČOV										
3.1.1	Výstavba miestnej kanalizácie na území celej obce,	Rozsah (%)	80%	100 %	1 000 000,00€						
3.2	Plynifikácia obce a obnoviteľné zdroje										
3.1.1	Využívanie obnoviteľných zdrojov energie - Solárne panely, fotovoltaika, biomasa, alternatívne zdroje energie – využitie v obecných budovách ale i podpora a osвета medzi obyvateľmi Znižovanie energetickej náročnosti verejných budov	Rozsah (%)	80%	100 %	5 000,00€						
3.3	Úsporne, esteticky osvetlená a ozvučená obec s dôrazom na bezpečie										
3.3.1	Dobudovanie verejného osvetlenia do nových častí obce	Podiel rekonštrukcie (%)	70%	100%	20 000,00€						
3.3.2	Rekonštrukcia a modernizácia verejného rozhlasu a ústredne, bezdrôtový, rozšírenie verejného rozhlasu do nových ulíc a lokalít	Podiel rekonštrukcie (%)	70%	100%	10 000,00€						
3.3.3	Kamerové systémy v centre obce	Kamerový systém v centre (%)	0%	100%	5 000,00€						
3.4	Obec s účinným ekonomicky udržateľným a ekologickým systémom odpadového hospodárstva										
3.4.1	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom, mobilne zbery, triedenie odpadu, odstránenie nelegálnych a čiernych skládok, revitalizácia územia	Zlepšenie triedenia odpadu (%)	30%	90%	10 000,00€						
3.4.2	Dobudovanie zberného dvora – výstavba budovy, oplotenie, zabezpečenie	Počet zberných dvorov	0	1	10 000,00€						

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PRUŽINA NA ROKY 2015-2025

	technológií na zber, separovanie a zhodnocovanie odpadov, kontajnerové stojiská pri družstve										
3.4.3	Projekty osvetvy a propagácie separovaného zberu	Zvýšenie informovanosti (%)	10%	70%	2 000,00€						
3.4.4	Spracovanie biologického odpadu a zriadenie kompostoviska + technické vybavenie	Podiel spracovania (%)	10%	100%	10 000,00€						
3.4.5	Zakúpenie kompostérov do každej domácnosti (projekt) 500 ks	Podiel spracovania (%)	10%	100%	10 000,00€						
3.5	Ochrana obyvateľov pred povodňami										
3.5.1	Projekt protipovodňových opatrení a regulácie toku Pružinka	Protipovodňové opatrenia realizované na toku (%)	10%	100%	30 000,00€						
3.5.2	Projekt budovania odvodňovacích jarkov v celom katastri obce	Odvodňovacie jarky (%)	10%	100%	20 000,00€						
3.6	Podpora aktivít v oblasti prírodného dedičstva										
3.6.1	Vybudovanie náučného chodníka s informačnými tabuľami o atraktivitách v obci a jej histórii, vytvoriť tak spojenie s okolitými obcami a zatraktívniť tak územie pre turistov (náučný chodník do Dúpnej jaskyne a na Strážov)	Rozsah výstavby (%)	0%	100%	8 000,00€						
3.6.2	Vytvorenie cyklickej trasy, prepojenie s okolitými obcami, nevyhnutné budú samozrejme terénne úpravy v niektorých miestach. Napr. vybudovanie premostení, výruby stromov, zrovnanie terénu - Zliechov, Čičmany, Mojtín, Považská Bystrica	Rozsah výstavby (%)	0%	100%	30 000,00€						
3.6.3	Rekonštrukcia pamiatok v obci - Pamätník I. a II. sv. vojny	Počet	0	1	20 000,00€						